Deceniul 7

CHINA – ROMÂNIA

anul XXI nr.1/2021

Prima revistă în limba română după 1989

Editura Hercules

Disponibilă în format digital: www.apsecc.ro

DECENIUL 7

www.apsecc.ro

REDACTOR ŞEF:
Prof. Univ. Dr. Ilie CRISTESCU

SECRETAR GENERAL;
Prof. cons. Bianca IAGĂRU

ART DIRECTOR:
Mat. Ing. Adrian STANCIU

COLEGIUL DE REDACŢIE:
Doru Dinu Glăvan Preş. UZPR
Prof. Univ. Dr. Gheorghe POPOVICI
Dr. Med. scriitor Adrian Daniel LUPEANU
Ing. Cristian CICAN
Martin Petru

CREATIVE and MARKETING:
DIRECTOR Petre-Daniel Coman

SUMAR

LA MULŢI ANI, CHINA
La mulţi ani, poporului chinez! 1
CHINA de la A la Z
Discursul de Anul Nou al Preşedintelui Republicii Populare Chineze, Xi Jinping
Traducerea din limba engleză de Petre-Daniel Coman..... 2
EDITORIAL
China şi Uniunea Europeană – merg înainte împreună. Nevoia de cooperare
Prof. univ dr. Ilie Cristescu 4
CHINA de la A la Z
China modelează viitorul tehnologiei
Petre-Daniel Coman 6
CULTURALE
Xin Nian Kuaile! La mulţi ani!
Nina Felicia Gherman 8
CHINA de la A la Z
Secolul chinez şi relaţiile româno-chineze
Prof. univ. dr. emerit Grigore Silaşi 11
ROMÂNIA–CHINA
China – polul de creativitate istorică al secolului al XXI-lea
Prof. univ. dr. Ştefan Buzărnescu..... 13
CULTURALE
Triptic: Jidi Majia, Adrian Păunescu, Grigore Vieru..... 16
Hercules – Foaia Băilor..... 18
Trei generaţii de suflet – Bucuria culorilor 22
Rembrandt (Rembrandt Harmensz van Rijn) (1606-1669)..... 23
CULTURALE
Eugeniu Carada – un om, o epocă, o viaţă
Tanţa Tănăsescu... 24
HOROSCOP
2021 – Anul Bivolului de metal
Maria Sturdza Clopotaru..... 27
CULTURALE
Nemuritoarea, mama mea
Ambasador Sinolog Constantin Lupeanu 28
EVENIMENT
Relaţii bilaterale 30
Recordul economic al Chinei generează încredere în lume
Ambasadorul Chinei în România, dna Jiang Yu 31
LA MULŢI ANI, CHINA
Urări 32

ANUL NOU CHINEZESC（春节 – CHŪN JIÉ）

Vineri, 12 februarie 2021

Anul Bivolului de Metal

La mulți ani, China!

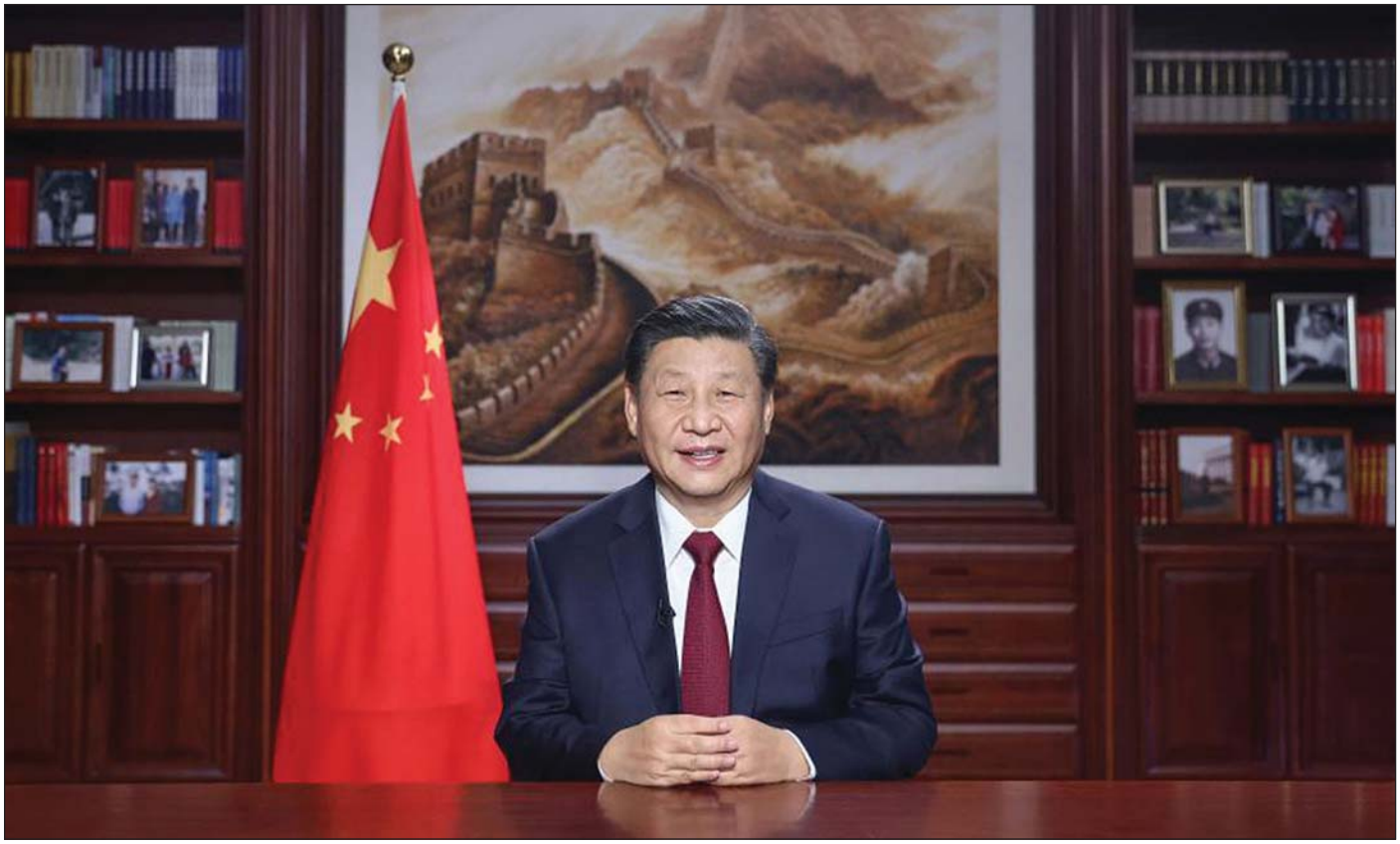
La mulți ani, poporului chinez!

新 年 快 乐

Xīn nián kuài lè!

Discursul de Anul Nou al Președintelui Republicii Populare Chineze, Xi Jinping

Tovarăși, prieteni, doamnelor și domnilor, salutări tuturor!

Anul 2021 sosește. Din capitala Chinei, Beijing, vă adresez tuturor urările de Anul Nou!

2020 a fost un an extraordinar. În fața pandemiei bruște de coronavirus, punem oamenii și viața lor pe primul loc pentru a interpreta marea dragoste dintre oameni. Cu solidaritate și rezistență, am scris epopeea luptei noastre împotriva pandemiei.

În zilele în care am abordat greutățile împreună, am văzut spiritul eroic al mersului direct în prima linie, ținând posturile cu tenacitate, asumându-și responsabilitatea, la bine și la rău, sacrificii încurajatoare și momente emoționante de ajutor reciproc.

De la lucrători medicali la armata poporului, de la cercetători științifici la lucrători comunitari, de la voluntari la cei care au construit proiectele, de la seniori la tineri născuți după anii 1990 și 2000, numeroși oameni și-au îndeplinit misiunile cu prețul vieții lor și au protejat umanitatea cu iubire sinceră.

Ei și-au adunat picăturile de putere într-o putere extraordinară și au construit un zid de fier pentru a proteja viețile. Multe figuri au mers înainte fără ezitare, multe relee au fost realizate mână în mână, multe scene au arătat momente emoționante, toate acestea ilustrând în mod viu marele spirit al luptei împotriva pandemiei.

Măreția este forjată în obișnuit. Eroii vin dintre oameni. Fiecare persoană este remarcabilă!

Simpatia noastră se adresează tuturor celor nefericiți infectați cu coronavirus! Salutăm toți eroii dintre noi!

Sunt mândru de marea noastră patrie și de oamenii noștri, precum și de spiritul național neclintit. Numai în vremuri grele se poate manifesta curajul și perseverența. Doar după lustruire, o bucată de jad poate fi mai fină. Am depășit impactul pandemiei și am avut mari realizări în coordonarea prevenirii și controlului și în dezvoltarea economică și socială.

Al 13-lea plan cincinal a fost realizat integral. Al 14-lea plan cincinal este în curs de definitivare. Accelerăm

ritmul pentru a stabili un nou model de dezvoltare și implementăm profund dezvoltarea de înaltă calitate.

China este prima economie majoră la nivel mondial care a atins o creștere pozitivă, iar PIB-ul său în 2020 este de așteptat să urce la un nou nivel de 100 trilioane de yuani. China a înregistrat o recoltă bună în producția de cereale de 17 ani la rând. China a cunoscut progrese în explorările științifice precum Tianwen-1 (misiunea Marte), Chang'e-5 (sondă lunară) și Fendouzhe (submersibil cu echipaj de mare adâncime). Construcția portului de liber schimb Hainan se desfășoară cu vigoare.

De asemenea, am învins inundațiile severe. Militarii și civilii au depășit cu eroism pericolele și dificultățile, într-o unitate, am reușit să minimizăm daunele inundațiilor.

Am inspectat 13 regiuni la nivel de provincie și m-am bucurat să văd oameni punând în aplicare cu atenție măsuri de prevenire și control al coronavirusului, luptându-se contra timpului pentru a relua munca și producția.

Peste tot erau scene vibrante de oameni încrezători, rezistenți, care profitau din plin de fiecare minut. În 2020, rezultatul istoric al Chinei a fost înfăptuirea unei societăți moderat prospere din toate punctele de vedere și a obținut un succes decisiv în eradicarea sărăciei extreme.

Am lansat asaltul final asupra cetății sărăciei rurale înrădăcinate și am spart această „nucă mai dură".

În cei 8 ani, conform standardului actual, China a eradicat sărăcia extremă pentru aproape 100 de milioane de oameni din mediul rural afectați din toate cele 832 de județe sărace.

În acești ani, am vizitat 14 zone contigue de sărăcie cumplită. Eforturile neîncetate ale oamenilor și contribuția din toată inima a cadrelor de eradicare a sărăciei îmi vin de multe ori în minte.

Încă trebuie să rămânem tenace ca un bambus adânc înrădăcinat în stânci, să ne ținem picioarele pe pământ și să lucrăm din greu pentru a picta o imagine magnifică a vitalizării rurale și să mergem în mod constant înainte spre scopul prosperității comune.

Anul acesta, am sărbătorit, printre altele, cea de-a 40-a aniversare a Zonei Economice Speciale Shenzhen și 30 de ani de la dezvoltarea și deschiderea Pudong la Shanghai. În timp ce stăteam pe coasta de sud, în timp ce valul de primăvară a crescut și pe malul colorat al râului Huangpu, mintea mea a fost plină de o multitudine de gânduri.

Încercările pilot au devenit modele și forțe de conducere, iar explorările pentru a inova au devenit forțe de inovare. Deschiderea și reforma au creat minuni ale dezvoltării. În viitor, ar trebui să aprofundăm reforma și să extindem deschiderea cu mai mult curaj și să creăm mai multe „Povești de primăvară".

Nu suntem singuri pe Calea cea Mare și întreaga lume este o singură familie. După un an de greutăți, putem înțelege mai mult ca oricând semnificația unei comunități cu un viitor comun pentru omenire.

Am avut multe apeluri telefonice cu prieteni din comunitatea internațională, atât vechi, cât și noi, și am participat la multe „conferințe cloud". Ceea ce am discutat cel mai mult a fost să rămânem uniți pentru a combate pandemia.

Mai avem un drum lung de parcurs în prevenirea și controlul pandemiei. Oamenii din întreaga lume ar trebui să își unească forțele și să se sprijine reciproc pentru a risipi devreme întunericul pandemiei și să se străduiască pentru o „casă de pe Pământ" mai bună.

În 2021 se vor împlini 100 de ani ai Partidului Comunist din China. Călătoria sa de 100 de ani crește cu un mare impuls. Aspirația sa inițială rămâne și mai fermă o sută de ani mai târziu.

De la Shikumen din Shanghai până la Lacul de Sud din orașul Jiaxing, mica barcă roșie (unde s-a încheiat primul congres CPC) a purtat marea încredere a oamenilor și speranța națiunii. Ambarcațiunea a navigat prin râuri turbulente și adâncimi perfide și a călătorit peste valuri violente, devenind o mare navă care navighează în dezvoltarea stabilă și pe termen lung a Chinei.

CPC își ține seama de marea sa cauză eternă, iar centenarul se deschide doar în vârful vieții. Aderăm la punerea oamenilor în centru, rămânem fideli aspirației noastre inițiale, ne ținem bine cont de misiune, rupem valurile și navighăm pentru călătoria noastră dinainte și vom realiza cu siguranță marea întinerire a națiunii chineze.

La intersecția istorică a „celor două obiective centenare", este pe cale să înceapă noua călătorie de construire cuprinzătoare a unei țări socialiste moderne. Drumul înainte este lung; efortul este singura cale de urmat. Ne-am străduit, am tăiat mărăcini și spini și am traversat zece mii de râuri și mii de munți.

Vom continua să ne străduim, să mergem înainte cu curaj și să creăm o glorie mai strălucitoare! În acest moment, felinarele festive au fost aprinse, iar membrii familiei se adună pentru reuniune. Anul Nou vine. Îmi doresc ca pământul nostru să fie splendid, țara noastră să fie prosperă, iar oamenii noștri să trăiască în pace. Vă doresc tuturor un an armonios, lin și de bun augur, plin de fericire!

Mulțumesc!

Traducerea din limba engleză
de Petre-Daniel Coman

China și Uniunea Europeană – merg înainte împreună. Nevoia de cooperare

Tot mai mult ne întrebăm dacă globalizarea are un impact pozitiv asupra dezvoltării social – economice, politice, care să asigure o bunăstare crescândă a locuitorilor planetei, o bună gestionare a mediului, dacă asigură sustenabilitatea, dezvoltarea durabilă, păstrarea obiceiurilor și tradițiilor specifice fiecărei regiuni.

Diversitatea sistemelor politice, respectiv a regimurilor, a conceptelor, a ideologiilor implementate la nivelul fiecărei țări ar trebui să conducă la o rezultantă în beneficiul Oamenilor şi al Pământului, în condițiile în care respectul cuvenit fiecărui popor devine o dominantă, iar spiritul de conviețuire, de înțelegere şi cooperare se împletește cu înțelepciunea și morala.

Pentru ca să-și atingă țelul, globalizarea, ca ideologie și transpunre a sa în practică, are nevoie de strategii manageriale, trebuie să vizeze, într-un timp cât mai scurt, deciziile ce se impun la nivel mondial, popoarele mari având un rol important în crearea climatului responsabil față de oamenii planetei. În acest sens, **Republica Populară Chineză**, cu cea mai mare populație din lume şi una dintre primele puteri economice ale planetei, a demonstrat că regimul de construire a socialismului cu specific chinezesc, ca model social, se impune printr-un management prolific, eficient și competitiv adecvat condițiilor concrete și care, în condițiile globalizării, va avea un aport sporit în viața comună a mapamondului.

Dezvoltarea fără precedent, cu creșteri economice impresionante este rodul muncii în conducerea activităților politice, economice și sociale, deținut de cel mai mare partid politic din China - partidul de guvernământ – cu circa opt milioane de membri, partidul cel mai mare din lume, **Partidul Comunist Chinez**, care va sărbători la 23 iulie a. c. 100 de ani de la înființare!

De la 23 iulie 1921, când număra 50 de membri de partid, astăzi milioane de oameni îl urmează pentru că i-au înțeles doctrina, planurile și au aderat la ele cu conștiința că fac ceva bun și durabil pentru patria lor și cei aproximativ 1.406.400.000, respectiv 17.6% din populația planetei, potrivit unei estimări oficiale date publicului la finele lunii ianuarie!

Politica de reforme, deschiderea internațională, fermitatea în luarea unor decizii politice și economice coerente au făcut posibil ca, dintr-o țară săracă, China să ajungă în fruntea celor mai mari puteri ale lumii. Supremația, locul ocupat în ierarhia mondială, respectul de care se bucură această țară în centrele de putere ale lumii demonstrează clar că realizările obținute de China vin să confirme politica economică sustenabilă, susținerea, cu precădere, a tot ce este inovator, în toate domeniile vieții, promovată de Partidul Comunist Chinez, far luminos al poporului chinez, prin această politică statală internă și externă care să demostreze lumii că există şi o a treia cale în dezvoltarea socio-politică și economică.

Totodată, în condițiile de criză pandemică, poporul chinez a demonstrat dăruirea totală, curajul și eroismul de a lupta și a învinge această boală care afectează planeta, creând condițiile cele mai rapide de a repune în funcțiune, la parametri stabiliți, activitățile social-economice și diminuarea cât mai grabnică a efectelor negative produse de răspândirea virusului SARSCOV 2, fiind una dintre primele țări ale lumii cu cele mai bune rezultate în acest sens. Astfel, mobilizarea fără precedent a întregului popor a arătat beneficiile puternicului management, implementat de partidul comunist chinez în frunte cu **Președintele XI JINGPING**, subliniind că eforturile depuse s-au concretizat într-o recuperare semnificativă a economiei, astfel că produsul intern

brut (PIB) a crescut cu 6,5% față de anul anterior în trimestrul al IV-lea.

De remarcat faptul că pe întregul an 2020, China a înregistrat o creștere a PIB-ului cu 2,3% față de anul anterior, fiind singura economie majoră a lumii, care înregistrează creștere și nu contracție. Acest lucru s-a datorat și faptului că s-a realizat o creștere anuală, în special a industriei, cu 7,1%. Eforturile Chinei se vor îndrepta în anul 2021 la o creștere economică de peste 8%. Pe lângă toate aceste mari preocupări, managementul național chinez se îndreaptă și înspre un lucru deosebit de important al vieții și anume marea grijă față de istoria, tradițiile și obiceiurile poporului chinez, de a fi puse în valoare la cotele impuse de cele patru milenii de existență.

Toate acestea vin să adauge la dezvoltarea economică cu performanțe de excepție, în condițiile în care țări cu o mare putere au avut o dezvoltare la limita lui zero sau sub, punând populația în situația de a suferi din cauza scăderii nivelului de viață, provocând convulsii sociale fără precedent. China, în această conjunctură, a fost aceea care a ajutat cu credite unele țări mai slab dezvoltate sau chiar puternic dezvoltate, alocând o sumă mai mare decât cea dată de Banca Mondială.

Produsele realizate de economia Chinei se regăsesc pe toate meridianele lumii, acoperind nevoile unor segmente ale populației. Nevoia de a coopera cu China devine o necesitate și o oportunitate, lucru de altfel bine exprimat de o țară care este **motorul Uniunii Europene**, încă de la participarea la expoziția mondială din octombrie 2010 la Shanghai, **Germania și China merg înainte împreună**, după cum ilustra imaginea postată la intrarea în pavilionul expozițional german. Aceste relații de colaborare și prietenie s-au menținut și pe mai departe.

Mai mult, recent, s-a încheiat un acord politic în cadrul unei videoconferințe între președintele chinez Xi Jinping, liderii UE Ursula von der Leyen și Charles Michel, precum și cancelarul german Angela Merkel și președintele francez Emmanuel Macron.

În acest context, noi, **românii**, apreciem că relațiile de prietenie și colaborare cu China nu trebuie să fie umbrite de anumite stări pasagere, în detrimentul unui climat de apropiere cu marea țară-prietenă China, recunoscută de noi, poporul român, încă din 1949, când am fost a treia țară din lume care am stabilit relații diplomatice cu Republica Populară Chineză. Pot să mărturisesc că pe noi ne bucură și mai tare politica UE față de relațiile cu China, cu poporul frate și prieten chinez, pentru că nu suntem nevoiți să ascundem sentimentele noastre și străvechea cooperare cu „Colosul de la Răsărit”!

Cu ceva ani în urmă, mi s-a jucat o piesă de teatru la Beijing și a venit un bătrân chinez să mă întrebe de Reșița. Asta prietenie!

Consider că suntem prieteni de suflet și nu de conveniență și cred că punctul de vedere transmis de autoritățile române, de a păstra distanța față de China, este o mare scăpare, și vreau să cred că nu rău-voitoare, ci din ignoranță.

Credem în nevoia de cooperare ca simbol al înțelegerii între popoare.

Prof. univ dr. ILIE CRISTESCU
Preşedinte al Asociaţiei de Prietenie pentru Schimburi Economice şi Culturale cu Republica Populară Chineză (APSECC)
Președintele Asociației Române de Prietenie cu Republica Populară Chineză, Filiala Caraș-Severin (ARPC)
Membru în Comitetul Director al Asociației de Prietenie cu Republica Populară Chineză

China modelează viitorul tehnologiei

Una dintre aplicațiile cu cea mai rapidă creștere din lume, TikTok, ar putea inaugura o eră în care Asia, nu Silicon Valley, conduce industria tehnologiei. Această schimbare ar putea fi transformatoare.

Cea mai descărcată aplicație a anului a schimbat comedia, muzica și activismul. Succesul său este o revoluție revigorantă pentru auto-exprimarea meritocratică.

Cu povești despre un algoritm care a suprimat „creatorii urâți și săraci" și ex-președintele Donald Trump care a luat în considerare o interdicție în SUA, TikTok a fost în același timp cea mai atrăgătoare și calomniată aplicație a anului. Prima aplicație majoră pentru rețelele de socializare care se desfășoară dincolo de competența Silicon Valley, platforma deținută de chinezi s-a alăturat aprecierilor WhatsApp, Instagram și Twitter în dietele de socializare ale multora, în ciuda multitudinii de controverse. A popularizat videoclipurile în formă scurtă și a dezvoltat un algoritm de recomandare care l-a făcut unul dintre cei mai puternici concurenți video din lume. În timp ce adulții erau ocupați să încerce să descopere implicațiile amenințărilor la adresa securității naționale din partea Partidului Comunist Chinez și a unui internet bifurcat dintre SUA și China, adolescenții hrăneau cel mai puternic instrument pe care l-au văzut vreodată. La sfârșitul anului 2020, TikTok era cea mai descărcată aplicație și a schimbat mult mai mult decât modul în care consumăm conținut media online.

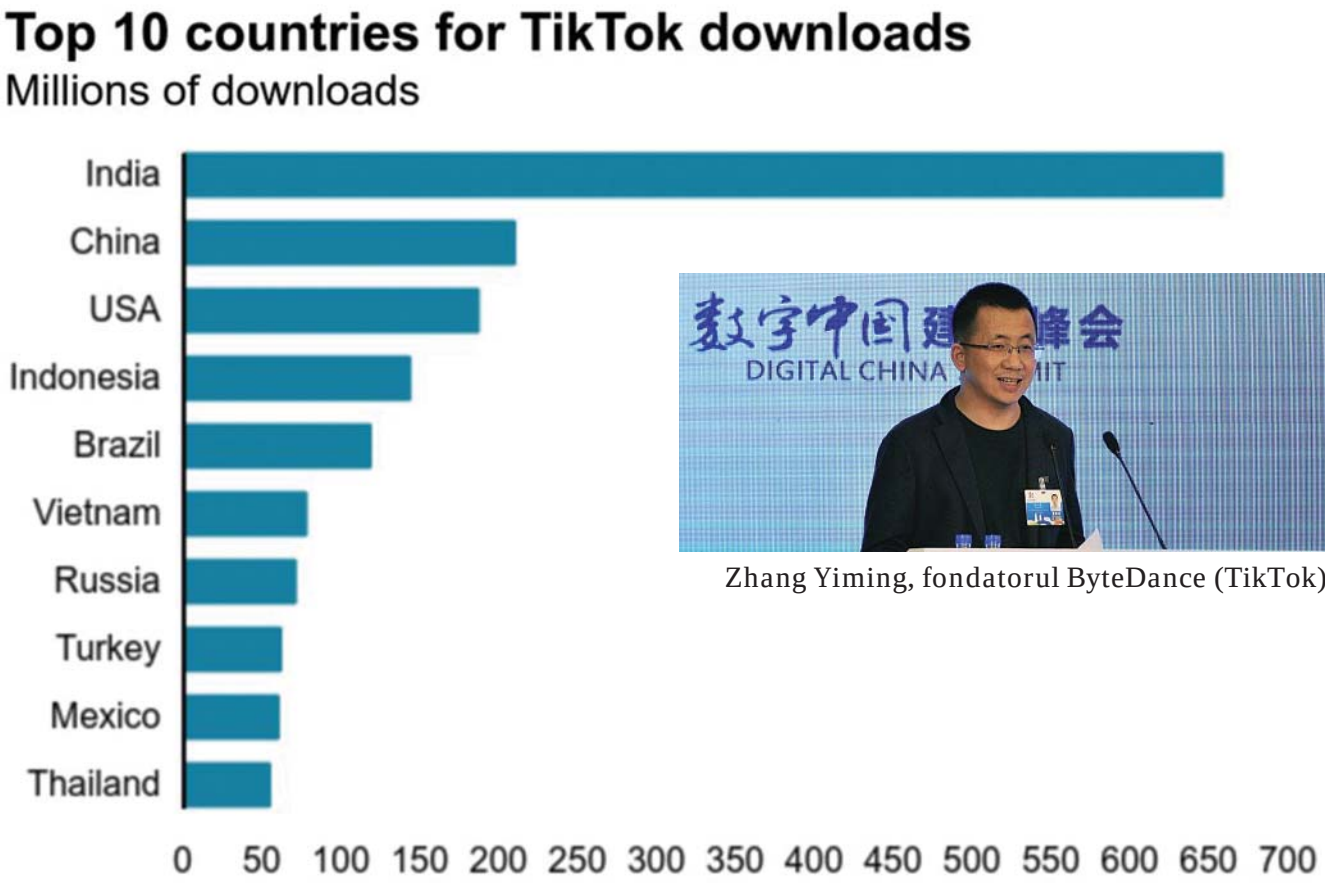
Motivul pentru care superappsurile au devenit atât de populare în China este simplu, oamenii consideră că este foarte convenabil ca fiecare parte a vieții lor să fie organizată de platforme de socializare și superapps, de la cumpărături online până la comanda taxiurilor, socializarea cu prietenii și întâlnirile cu străini, puteți face totul într-o singură aplicație.

Un alt mod prin care platformele chineze de socializare le influențează pe cele occidentale, este modul în care prezintă și filtrează informațiile.

În timp ce Facebook și Twitter recomandă postări pe baza a ceea ce postează și partajează prietenii tăi pe fluxul tău de știri, TikTok și alte aplicații chinezești ca acesta încearcă să învețe cât de mult poate despre tine și apoi direcționează conținut către tine. Acest model înțelege preferințele noastre pe baza comportamentului anterior cu videoclipurile pe care le-am văzut deja, este o diferență semnificativă care modelează modul în care consumăm informații și schimbă economia celor care creează conținutul. Sub modelul chinezesc de explorare și recomandare algoritmică, utilizatorii sunt mai puțin încântați de creatorii de conținut individuali pe care îi urmăresc. Pe YouTube, spre exemplu, personalitățile mari au devenit vedete datorită capacității lor de a construi o bază de

Zhang Yiming, fondatorul ByteDance (TikTok)

fani loială. Dar pe TikTok, oricine poate deveni vedetă peste noapte din cauza unui singur videoclip care se dovedește popular cu algoritmul aplicației. Având în vedere cât de populară a fost această strategie, ea ar putea semnala o schimbare mai largă și în rândul altor platforme de socializare.

Dacă companiile chineze continuă să joace un rol din ce în ce mai influent în tehnologie, lumea noastră online ar putea arăta foarte diferită până, să zicem, 2030. În primul rând, ar putea fi mult mai diversificată decât standardul Silicon Valley pe care îl vedem acum, în mare măsură. Și, deși aplicațiile chinezești sunt cele mai cunoscute chiar acum, acest lucru s-ar putea schimba. Nu sunt doar companii chineze, ci alte companii din Asia, acești giganți regionali ar putea dori să aibă și ei o felie din tortul pieței mondiale. Vedem Facebook și Google concurând pentru o porțiune din piața asiatică, dar în același timp uriașii locali intră și ei pe piața SUA.

Viitorul tehnologiei din următorul deceniu va arăta cu siguranță mult mai puțin ca idealul proiectat de Silicon Valley cu care am fost obișnuiți în ultimii 20 de ani. Dar se pare că va evolua prin pași mici și influențe minore - după cum se dovedește prin modul în care TikTok diferă de Douyin, iar diferența în modificările versiunii chineze a aplicației se îndreaptă spre cea occidentală.

Petre-Daniel Coman
Director de creație și marketing – Deceniul7
China-România
Redactor-Șef – Foaia Băilor Herculane,
Editura Hercules

Xin Nian Kuaile!
La mulți ani!

Semnificațiile mistice ale Anului Nou Chinezesc

Anul Nou Chinezesc este cea mai mare și cea mai așteptată sărbătoare în China. Semnificațiile ei mistice și spirituale deosebite au cucerit întreaga lume, iar ritualurile care o însoțesc sunt apreciate și în Occident. Chinezii curăță casele înainte de începerea sărbătorii și aruncă toate soluțiile și ustensilele de curățat înainte de Anul Nou, pentru că una dintre superstițiile legate de acest eveniment spune că dacă mături în această perioadă, îți arunci la gunoi norocul pentru întregul an. Apoi, chinezii își decorează casele cu coșuri și platouri cu portocale și mandarine, aceste fructe fiind de asemenea aduse și de vizitatori în timpul sărbătorii. În camera principală se pune, de obicei, o tavă cu bomboane și cu opt tipuri de fructe dulci uscate. Casele sunt decorate și cu plante vii sau vaze cu flori proaspete. Culoarea roșie are o semnificație simbolică foarte bogată în China, însemnând sănătate, bogăție și bunăstare. De aceea, toate felicitările de Anul Nou Chinezesc se fac pe hârtie roșie. Legenda spune că Anul Nou Chinezesc a început cu o luptă împotriva unui animal mitic numit Nian, care va veni în prima zi a noului an pentru a mânca cereale, copii și animale. Pentru a se proteja de Nian, locuitorii satelor pun mâncare în fața porților, pentru ca dragonul mitic să se înfrupte din acele bucate. Se credea, de asemenea, că Nian se temea de culoarea roșie și de sunetele puternice. Iată o altă tradiție explicată de această legendă – felinarele roșii atârnate în fața ușilor și folosirea pocnitorilor.

Anul Boului

Oficial, Sărbătoarea Primăverii sau Anul Nou Lunar, începe cu a doua lună după solstițiul de iarnă. Adică, poate începe între 21 ianuarie si 20 februarie. Această sărbătoare durează de obicei 15 zile până la Luna Plină. Anul acesta, cel al Boului de Metal, al doilea semn din zodiacul chinezesc, începe din 11 februarie 2021 (Ajunul Anului Nou) și se încheie cu Festivalul Lampioanelor și cu dansul tradițional al dragonului în 26 februarie 2021. Anul Boului de Metal va dura până în 31 ianuarie 2022. În timpul acestei mari sărbători, familiile se reîntregesc și organizează mese tradiționale. Cadourile și banii se dau și în plicuri roșii, pentru ca norocul și protecția să nu lipsească. Conform astrologiei chineze, anul acesta va fi norocos și, de asemenea, perfect pentru a ne concentra pe relații, fie că este vorba despre prietenii, fie că este vorba despre dragoste. În zodiacul chinezesc, boul este foarte muncitor și metodic. În consecință, 2021 va fi un an în care munca va fi recompensată, iar acele semne zodiacale care au noroc în ceea ce privește partea financiară anul acesta vor fi cele care vor depune un efort considerabil. Energia Yin, specifi-

că zodiacului chinezesc, va fi destul de intensă. Aceasta va fi un an în care vom simți pe deplin greutatea responsabilităților noastre, un an în care este necesar să ne dublăm eforturile pentru a realiza orice. Pentru că acesta este un an al Metalului, pentru al doilea an consecutiv, culoarea din 2021 este alb. Pe lângă alb, sunt și culorile norocoase ale Boului - galben și verde, culori care, în Feng Shui, atrag prosperitatea și succesul. Anul acesta, nu vor avea loc evenimente explozive sau catastrofale, deci este un an favorabil pentru redresarea economică sau consolidare, un an al investițiilor pe termen lung. De asemenea, Anul Boului de Metal este minunat pentru a face ordine în viața de familie și unul în care toate problemele se pot rezolva cu multă disciplină în organizarea timpului nostru.

Legendă despre Anul Nou Chinezesc

O veche legendă chinezească spune că Împăratul Cerului a anunțat că va alege 12 animale care să reprezinte semnele zodiacale pentru muritori. El a dat ordin ca în ziua prescrisă, toate animalele să vină la Palatul Ceresc pentru a candida la cele 12 locuri de pe listă, acestea urmând să fie stabilite în funcție de ordinea sosirii lor la palat. La vremea aceea, șoarecele și pisica erau prieteni buni. Chiar au decis să meargă împreună la Palatul Ceresc. Dar, pisica îl aștepta liniștită pe șoarece, fără să-i treacă prin minte că acesta avea alte planuri. Inteligent, șoarecele s-a gândit că sunt atât de multe animale drăguțe, frumoase și utile oamenilor pe pământ, că el ar putea pierde cu siguranță în favoarea acestora. Ce să facă atunci să câștige un loc pe listă? În ziua prestabilită, el a plecat mai devreme de-acasă și nu i-a spus nimic pisicii. S-a ascuns între coarnele boului, animalul considerat cel mai harnic și muncitor, care a ajuns, de fapt, primul în fața Palatului Ceresc, așteptând să se deschidă porțile. Exact în clipa în care acestea se deschideau, fără să apuce să reacționeze, șoarecele a sărit dintre coarnele boului și s-a repezit ca fulgerul spre împărat. Așa și-a câștigat șoarecele un loc în lista semnelor zodiacale, și nu orice loc, ci chiar primul. Între timp, pisica îl aștepta acasă. Dar acesta n-a mai apărut. Neavând încotro, a mers singură la palat. Când a ajuns acolo, cele 12 locuri erau deja ocupate. De atunci, se spune, că pisica îl urăște de moarte pe șoarece. De fiecare dată când îl zărește, vrea să-l mănânce. Rușinat, șoarecele se ascunde și fuge și azi de pisică.

Cina de Revelion

Cina de Revelion este cea mai importantă masă a anului pentru chinezi. Meniul acesteia este stabilit de toată familia, fiind o masă bogată şi deosebită. Meniul trebuie să cuprindă neapărat peşte şi Niangao, o prăjitură făcută din făină de orez glutinos şi fructe uscate. Aceste două preparate nu lipsesc de pe mesele chinezilor de Anul Nou. De ce? Pentru că în limba chineză, caracterul pentru peşte 鱼 este omonim cu cel pentru surplus 余. Ca atare, consumul de peşte are sensul de a avea surplus în fiecare an, semnificând prosperitatea. La fel şi Nian Gao, nian înseamnă an, 糕 gao înseamnă turtă şi are aceeaşi pronunţie cu 高 înalt. Nian Gao simbolizează faptul că toate lucrurile vor fi mai bune în acest an, decât în cel care a trecut. Este foarte important ca reţetele din meniul de Anul Nou Chinezesc să aibă semnificaţii bune, ori prin pronunţia numelui, ori prin formă. Din acest motiv, pe mesele chinezilor de Anul Nou apar des şi alte preparate precum pui, al cărui nume 鸡 este omonim cu cuvântul 吉 norocos, găluşti, pentru că forma lor rotundă simbolizează reunirea familiei şi rezultate satisfăcătoare, succes deplin. În trecut, în meniul meu de Anul Nou, carnea avea statutul absolut predominant. Odată cu îmbunătăţirea calităţii vieţii, în general, meniul a devenit

treptat mai uşor, mai sănătos. De pildă, chinezii gătesc acum mai multe fructe de mare în loc de carne. În Suzhou, Hangzhou şi Shanghai, evenimentul cel mai important este întregirea familiei în jurul unei mese deosebit de bogate de Revelion. Dintre atâtea bunătăţi nu lipseşte niciodată preparatul numit „Tipang”, adică pulpă de porc fiartă. Aceasta trebuie să fie neapărat pe masa de Revelion. De ce mănâncă acest preparat? Pentru că pronunţia în limba chineză pentru pulpă este la fel cu cea pentru creştere şi dezvoltare, care înseamnă o viaţă îmbelşugată. În momentul trecerii în noul an, chinezii din aceste zone servesc o dulceaţă cu găluşte gătite din orez lipicios, care se fierb în zeamă de orez cleios fermentat. Acest preparat se pronunţă „Yuanzi” şi semnifică reunirea familiilor şi împlinirea dorinţelor. Dulceaţa înseamnă aspiraţia oamenilor de a avea o viaţă frumoasă şi bogată. De Sărbătoarea Primăverii sunt şi jocuri de artificii, însă, pentru protecţia mediului înconjurător, acestea sunt organizate numai în locuri amenajate special. De exemplu, la Shanghai, oamenii se adună la The Bund ca să admire artificiile. Totodată, împachetează bani în plicuri roşii, adică „Hongbao”, pe care le oferă celor mici şi celor în vârstă. Tot de Revelion, au şi ceremonii de comemorare a strămoşilor şi a celor dragi trecuţi în nefiinţă. În timpul acestora, aduc jertă strămoşilor, cam opt feluri de mâncare, ard tămâie şi aprind toate luminile din casă, pentru ca drumul sufletelor lor să fie cât mai luminat.

Festivalul Lampioanelor

Lampioanele roşii sunt podoabele obişnuite din timpul sărbătorilor de Anul Nou care, de altfel, se şi încheie cu Festivalul Lampioanelor, caracterizat printr-un ocean de lampioane. Obiceiurile legate de acesta datează din perioada dinastiei Han de Vest, de acum 2000 de ani. Împăratul Wudi organiza ceremonii ritu-

alice pentru a se închina zeilor. În dinastia Han de Est, budismul a ajuns şi în China. Ritualurile călugărilor budişti au fost combinate cu obiceiurile dedicate sărbătorii lampioanelor, transformându-se astfel într-un adevărat festival al lampioanelor. În perioada acestuia, oamenii ies pe străzi să admire graţioasele obiecte de decor şi să se distreze împreună.

„Lampionul cerului” şi „Lampionul longevităţii” sunt două dintre cele mai speciale expuse la Palatul de Iarnă din Beijing care îţi rămân în minte şi în suflet. „Lampionul cerului” are 14 metri înălţime. „Lampionul longevităţii” are 11 metri. Aceste două lampioane au fost refăcute pe baza documentelor istorice. În timpul dinastiilor, erau atârnate pe suportul lampioanelor opt versuri cu urări de bine specifice Anului Nou Chinezesc. Dar în prima zi, a 11-a zi, a 14-a şi a 16-a zi, versurile erau înlocuite de şiruri de lanterne care luminau spectaculos nopţile din timpul sărbătorii. În dinastiile Ming şi Qing, „Lampionul cerului” şi „Lampionul longevităţii” erau atârnate în faţa fiecărui palat imperial.

Nina F. Gherman,
jurnalist şi expert media
Secţia Română, Radio China Internaţional
Beijing, China

SECOLUL CHINEZ ȘI RELAȚIILE ROMÂNO-CHINEZE

Motto

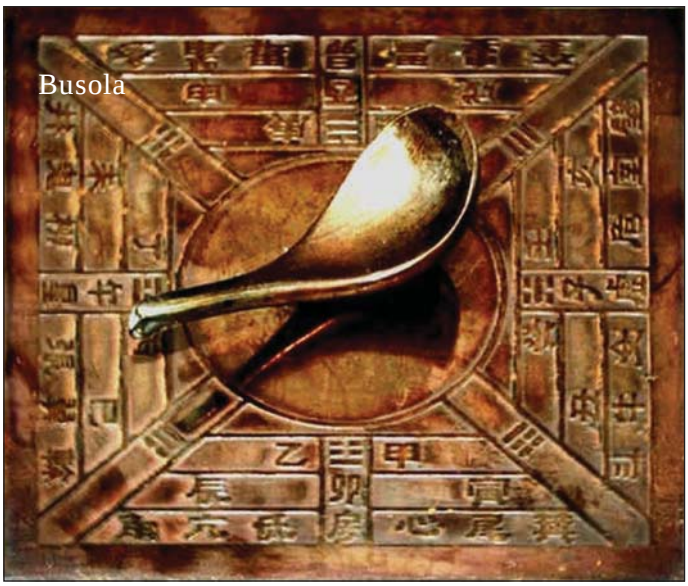
„Când China se va trezi, lumea se va cutremura“

Napoleon Bonaparte (1816)

Această celebră profeţie pronunţată de Napoleon în anul 1816, apoi reluată de LENIN, la începutul secolului XX se conturează a fi adevărată. China a devenit deja principală putere economică a lumii datorită realizărilor excepţionale repurtate de ea în ultimele decenii. În prefigurarea acestei perspective se poate avea în vedere şi constatările formulate în lucrarea SECRETLE CHINEI – „Ascensiunea unei noi Superputeri Mondiale“, a lui JOHN FARNDON, apărută în 2007. Autorul constata că începând din anul 2000, contribuţia CHINEI la creşterea economică mondială a fost de două ori mai mare decât a Rusiei, Braziliei şi Indiei luate împreună. Mai mult decât atât, spre deosebire de trigrii asiatici ai anilor 60-80 ai secolului XX, expansiunea economică chineză nu dă semne de încetinire. Consecinţele unei asemenea ascensiuni a CHINEI pentru toate celelalte naţiuni ale lumii, înainte de a fi politice şi militare, vor fi, economice şi sociale. Dimensiunea puterii economice a unei ţări care cuprinde 1/5 (o cincime) din populaţia planetei

şi realizează importante reforme economice, face ca în puţini ani, CHINA (RPC), să surclaseze toate ţările occidentale în clasificarea naţiunilor (puterilor) celor mai bogate şi mărfurile sale să invadeze piaţa globală, punând în mari dificultăţi multe, mici şi mari întreprinderi, inclusiv cele tehnologic avansate, ceea ce face că indicatorii economici şi ultimele evenimente politice să sugereze că Secolul XXI este «Secolul CHINEI (CHINEZ)» după cum Secolul XIX a fost secolul ANGLIEI, iar secolul XX a fost secolul SUA. Pentru occidentali, această imensă țară, cu istorie multimilenara, continua să rămână un mister. O serie de jurnalişti şi cercetători prin intermediul multor date (informaţii) conturează dimensiunele noii Superputeri: CHINA care deschide un nou capitol al istoriei umanităţii. În unele studii se arată că impetuoasa dezvoltare economică a «GIGANTULUI ASIATIC» – CHINA, să fie o nouă şansă atât pentru democraţie, cât şi pentru relaţiile internaţionale. În această lume extrem de turbulentă. Cu nouă Superputere CHINA mulţi se întrebă: cum îşi vor apăra SUA și alte puteri occidentale, propria lor supremaţie. Se tratează de probleme cruciale pentru că de această nouă superputere va depinde viitorul întregii umanităţi. Dacă, aşa cum am mai specificat. în secolul al XIX-lea principală putere economică mondială a fost Marea Britanie, iar în Secolul al XX-lea rolul a revenit Statelor Unite ale Americii (SUA). Determinând şi profilul economic-social al lumii la începutul Secolului al XXI-lea cu o populaţie de peste un miliard de oameni şi prima economie ca mărime prin PIB-ul global din lume CHINA (RPC) se instalează ca nouă superputere din lume. Acest glorios eveniment nu este întâmplător.

Busola

China a ocupat întotdeauna un loc de frunte în ierarhia marilor realizări umane - de la Marele Zid până la invenția hârtiei și a prafului de pușcă. CHINA a avut dealungul mileniilor, o contribuţie istorică şi culturală uriaşă, fiind una dintre cele mai vechi civilizaţii de pe planetă. În prezent, cu o impresionantă creştere economică şi o influenţă sporită în afacerile internaţionale, CHINA joacă un rol nou în lume. Economia ei este în plină înflorire şi oferă o perspectivă fascinantă şi asupra politicii, culturii şi a organizării sociale, asupra relaţiilor sale cu celelalte naţiuni ale lumii inclusiv cu România, ţară prietenă şi susţinătoare a principiilor pe care acesta nouă superputere le promovează deja în relaţiile internaţionale, spre binele întregii umanităţi. Economia mondială la începutul secolului XXI conturează oportunităţi caracteristice economiei globale, punctul central constituindu-l dezvoltarea sustenabilă şi tipul de economie bazat pe cunoaştere.

La începutul mileniului cele două state au stabilit între ele relaţii de parteneriat atotcuprinzător care presupune frecvente contacte, intensificarea şi întărirea continuă a cunoaşterii şi încrederii reciproce. Schimburile economico-comerciale au crescut ca volum.

Praful de puşcă

Medicina alternativă

Investiţiile chineze înregistrează în România valori importante. Se intensifică deasemenea colaborarea cultural-stiintifică şi educaţională. Convenţia de colaborare în domeniul învăţământului prevede trimiterea reciprocă de delegaţii din învăţământ. Schimburile reciproce de studenţi, invitarea reciprocă de cadre didactice, schimb de experienţe, dezvoltarea colaborării

Confucius

directe între unităţile de învăţământ superior. China a înființat în România 4 institute Confucius, 6 clase Confucius şi 36 puncte de cultură, fiind una dintre cele mai vechi civilizaţii de pe planetă. Succesele Chinei oferă o perspectivă fascinantă asupra politicii, economiei şi a organizării sociale a ţării, asupra culturii şi a relaţiilor sale cu celelalte naţiuni ale lumii inclusiv cu naţiunea română.

Prof. univ. dr. emerit Grigore Silași

China – polul de creativitate istorică al secolului al XXI-lea

Multimilenara China, admirată de la depărtare pentru misterele sale și pentru produsele sale exotice, după seismele istorice ale colonialismului, ale ”secolului de umilință” și ale războaielor mondiale care i-au testat potențialul de creativitate istorică, s-a trezit la viață istorică, tocmai în *momentul* în care trăia efectele excomunicării din grupul țărilor care construiau „socialismul de tip sovietic“, dar și a efectelor blocadei țărilor capitaliste dezvoltate, se află, în prezent, într-o ascensiune care nu mai poate fi oprită.

Majoritatea analiștilor din întreaga lume, care s-au pronunțat asupra acestui fenomen, au luat ca punct de plecare anul 1978 și personalitatea lui Deng Xiaoping, după revenirea în cadrul autorităților statului și Partidului de guvernământ, dar au oferit o narativă diferită sub aspect hermeneutic.

Astfel, apologeții capitalismului, în proverbiala lor aroganță au etichetat superficial situația: în China s-a trecut la „construirea capitalismului de stat”!, o sintagmă cel puțin bizară, ca formulare, dar imposibilă sub raportul ontologiei sociale. Și iată de ce:

a) din punct de vedere istoric, după cum se știe, capitalismul a început cu glorificarea pieței ca singura instanță legitimă în generarea și asigurarea echilibrelor macro și microsociale; statul are alte status-roluri, iar intervenția statului în economie este o eroare deoarece încalcă dreptul la libera inițiativă! Pe aceste coordonate, „statul minimal” ar avea numai rolul de

Chengdu, viziunea modernă a arhitecţilor chinezi

a garanta drepturi și libertăți indivizilor în interiorul granițelor naționale, iar în afara acestora, statul cumulează obligația de a garanta suveranitatea în raport cu alte state care îndeplinesc condițiile de a fi subiecte de drept internațional.

Deci, „capitalismul de stat" este o incalificabilă contradicție în termeni, deoarece în nici un stat capitalist dezvoltat statul nu face programe de dezvoltare, și nu intervine în contractele firmelor private, cu excepția domeniilor strategice ale guvernelor în exercițiu.

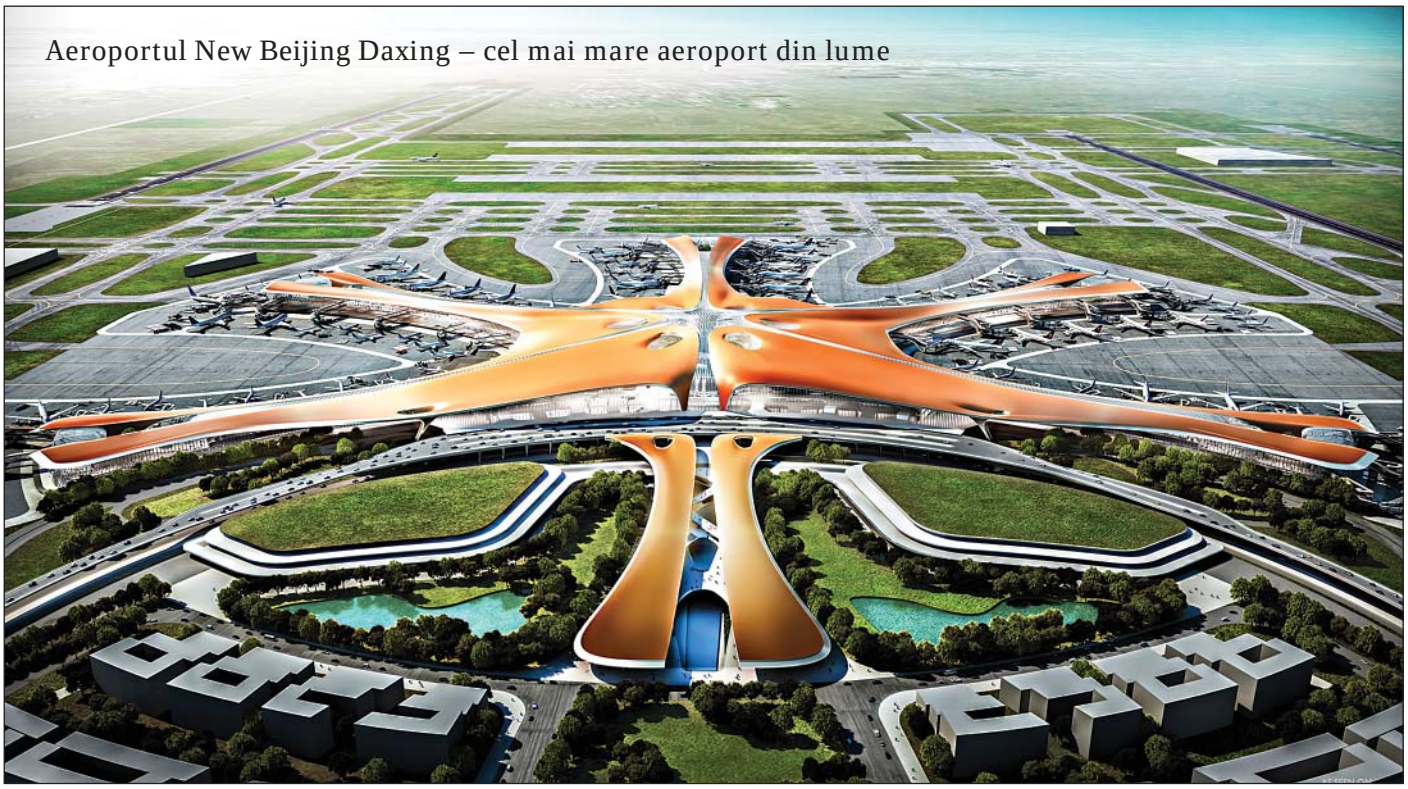
b) așa-zisul „Stat minimal", diseminat propagandistic, pe ipoteza lui Adam Smith (1905), conform căreia „statul este un prost administrator", deși este reluată în recuzita „progresiștilor" de astăzi, globaliști care se pronunță pentru reducerea rolului statului în procesele de dezvoltare, a suferit o categorică in-

firmare prin experimentul chinezesc de proiectare și gestionare a dezvoltării intereselor naționale și internaționale ale Chinei Populare, în formula guvernamentală de astăzi...

În replică, dacă experimentul socialist de tip sovietic, pe care l-am cunoscut și noi până în 1989, se focaliza pe dreptul exclusiv al Statului de a proiecta și gestiona ritmurile și proporțiile dezvoltării nu doar sub aspectele strategice ale statului, ci prin conducerea centralizată a tuturor activităților, inclusiv al stabilirii centralizate a prețurilor, și-a arătat limitele, inclusiv în perioada de start al reformelor post imperiale din China.

Sesizând această eroare de programare a unui sistem social eminamente umanist, dar mai puțin eficient, echipa de guvernare a lui Deng Xiaoping, a renunțat la principiul terțiului exclus (ori socialism, ori capitalism, altă alternativă nu există !) a deschis calea unui experiment istoric original: sistemele sociale își pot reconstrui structuri funcționale prin combinarea elementelor validate istoric din cele două sisteme care și-au exprimat potențialul la scară istorică: de la capitalism formarea prețurilor în funcție de cerere și ofertă, iar de la socialism, garantarea dreptului la educație, sănătate, la un loc de muncă, șomajul fiind o încălcare a dreptului la muncă, ș.a.m.d. „*O societate pentru toți, cu participarea fiecăruia*"! a promis Deng Xiaoping și aste este în curs în China Populară; deci nu profitul cu orice preț, ci profitul pentru asigurarea unui nou standard de viață și civilizație tuturor

Aeroportul New Beijing Daxing – cel mai mare aeroport din lume

cetățenilor care împărtășesc aceleași valori în arealul geopolitic al aceluiași stat! Pe aceste coordonate polarizarea socială, ca boală endemică a capitalismului țărilor dezvoltate, în China a eliminat tradiționalele „pungi de sărăcie" studiate de occidentali, dar fără soluții practice, a stimulat îmbogățirea doar din munca cinstită depusă fie în firmele private, fie în firmele de stat, statul dovedindu-se singurul actor credibil în relațiile internaționale, unde nu există, deocamdată, raporturi absolut inocente sub raportul afacerilor.

Pe plan internațional, acest nou principiu, a făcut posibilă apariția unor multinaționale cu capital chinezesc, iar pe plan internațional multinaționalele chinezești au cucerit toate continentele nu prin forța armelor ci prin renunțarea la condițiile impuse de firmele occidentale. Indiferent de mărimea acestora, firmele occidentale au impus condiții politice severe la acordarea de credite pentru dezvoltare. China populară, plecând de la principul „neamestecului în treburile interne ale statelor", au acordat și acordă credite de dezvoltare, inclusiv pentru proiectarea și dezvoltarea de mari obiective social-economice, de multe ori sub prețul pieței! Iată din ce cauză firmele chineze sunt mai populare, în ciuda propagandei defăimătoare, în unele cazuri...

Acest model de dezvoltare se poate numi „economie socialistă de piață", un model original care provoacă alergie apologeților capitalismului, dar Partidul Comunist Chinez, are ca program construirea „socialismului cu specific chinezesc", nu a capitalismului!, deși folosește multe din instrumentele structurilor capitaliste în funcțiune care și-au dovedit valabilitatea în noile structuri ale noului Stat socialist chinezesc.

Aceleași coordonate productive, din punct de vedere istoric, au fost reiterate și de Excelența Sa Xi Jinping în recentele întâlniri la cel mai înalt nivel la scară internațională: indiferent de diversitatea poțiunilor valorice ale criticilor, China își va urma drumul său oferindu-și potențialul de cooperare pentru realizarea unui viitor prosper și liber al tuturor națiunilor lumii: neamestecul în treburi interne, nu se negociază!

La ceas aniversar, China, ca stat socialist deține cea mai mare rezervă de valută din lume, rezultată din munca onestă, loială și consistentă a chinezilor, a dovedit că economia socialistă de piață merită atenția (model original de dezvoltare!), în ciuda detractorilor tarați care nu mai pot oferi decât un penibil spectacol al lozincilor căzute în desuetudine istorică!

La mulți ani, China! Drum bun spre prosperitate și mai multă armonie în noul an.

Prof. univ. dr.
Ștefan Buzărnescu

TRIP
JIDI MAJIA, ADRIAN PĂU

JIDI MAJIA

ÎN MEMORIA LUI MIHAI EMINESCU

Pătrund la tine printr-o altă limbă.
N-am nicio îndoială că tu ești făuritorul
limbii materne,
nu toți poeții au acest privilegiu.
Omenirea cuprinde atâtea limbi antice
și întotdeauna un om stă în vârful
muntelui.
Eu nu cred că aceasta este voința și
providența zeilor,
dar nici nu pot nega intervenția sorții.
Tu nu ești fulgerarea-n plin câmp a
potcoavei calului,
tu ești recordul cizelării la forjă a
cuvintelor.
Nu e de mirare că umbra ta se străvede
plutind
peste Carpați, în incandescența
soarelui.
Cu siguranță că tu ești omul acela - nu
poate fi altcineva!

ADRIAN PĂUNESCU

CAPODOPERA DE PE CERNA

Din miezul verii până-n miezul iernii
Din spic de ger şi până-n spic de grâu
E-o capodoperă pe malul Cernei
E ambasada cerului pe-un râu
Mai puneţi frână permanentei goane
Opriţi-vă din tot ce dărâmaţi
Şi mai veniţi aici la Herculane
Să fiţi o săptămână împăraţi

Slăbiciuni umane
Dulce se răsfaţă
Dor de Herculane
Dor de viaţă

Destul cu-atâta jalnică derivă
Destul cu-atâta jaf şi-atâta stres
Gustaţi din ionizarea negativă
În tainicul naturii înţeles
Pe-aici pe undeva, printr-o pădure
Când simte osteneala şi-i e greu
Căutător al unor spaţii pure
Aici coboară însuşi Dumnezeu

Lui Hercule i-a mai rămas fantoma
Să dea convalescenţilor răspuns
Şi împăratul a plecat spre Roma
Dar numai în legendă a ajuns
Când sufletul e trist şi oboseşte
Plecaţi la Herculane într-o zi
Să supravieţuiţi dumnezeieşte
Recâştigând şi dreptul de-a iubi

TIC:
NESCU, GRIGORE VIERU

Ridicate de către prof. univ. dr. Ilie Cristescu, în grădina casei sale din Băile Herculane

GRIGORE VIERU

CASA PĂRINTEASCĂ

Ascultaţi-mă, surori, pe mine,
şi voi, fraţii mei, ce vă sfădiţi:
E păcat, nu-i drept şi nu e bine
Să vinzi casa care te-a-ncălzit.
Bani ne-ar trebui la fiecare,
Toţi avem copii şi vremea-i grea.
însă cum să vinzi fereastră oare,
Cea la care maica te-aştepta?!
Casa părintească nu se vinde,
Nu se vinde tot ce este sfânt.
Din atâtea lucruri dragi şi sfinte
Ochii mamei încă ne privesc.
O vom da şi vor schimba lăcata
şi vor pune şi ferestre noi.
şi trecând pe lângă ea vreodată,
Va privi că la străini la noi.

Casa părintească nu se vinde,
Nu se vinde tot ce este sfânt.
Din atâtea lucruri dragi şi sfinte
Ochii mamei încă ne privesc.
Vom pleca şi noi candva din viaţă
şi părinţii sus ne-or întreba
Ce mai face casa lor cea dragă,
Cine are grijă azi de ea.

HERCULES
Foaia Băilor

ISSN 1454-3923 IANUARIE 2021

Publicație fondată în 1924

Ziar susținut de UNIUNEA ZIARIȘTILOR PROFESIONIȘTI DIN ROMÂNIA

www.herculanehercules.ro • redactor-șef: PETRE-DANIEL COMAN • Senior editor: prof. univ. dr. ILIE CRISTESCU

1868 DE ANI DE TĂMĂDUIRE LA Băile Herculane

1887, 1 martie - 13 aprilie, împărăteasa imperiului Austro-Ungar, Elisabeta, soţia lui Franz Iosif, îşi face cura de tratament la Herculane.

Această vizită onorează staţiunea şi demonstrează prestigiul de care se bucura pe plan internaţional, privind eficacitatea tratamentului.

De la 1 martie 1887 până la 13 aprilie împărăteasa a stat în vila unde acum se află Casa de Cultură.

Sub administraţia lui A. Tatartczy au fost construite vilele Elisabeta şi Ştefania, iar după moartea lui (1889) au trecut sub administraţia statului.

Redăm în contiunuare aspectele surprinse de presa vremii privind sejurul Majestăţii Sale Impărăteasa Elisabeta:

„În vila Tatartczy a petrecut timp de şase săptămâni marea noastră regină şi doamnă Elisabeta, folosind apele termale şi de care o leagă fericite amintiri.

Cu ocazia întrevederii între înalta noastră regină cu regele Carol I al României, care a locuit la vila Franz Iosif (actualmente hotelul Decebal), a fost gravată pentru veşnicie o placă cu inscripţia: 'Aici a locuit Carol I Regele României la 4 aprilie 1887'."

Împărăteasa Elisabeta a fost o pasionată a frumuseţior naturii şi a locurilor de odihnă şi tratament, pe care în decursul vieţii le-a vizitat, cutreierând întreaga Europă, din Portugalia până în Grecia şi până în ţările nordice.

Staţiunea Băile Herculane a vizitat-o în anii 1884, 1887, 1890, 1892 şi ultima dată în 1896 împreună cu Franz Iosif, când s-au întâlnit la Herculane cu Alexandru I al Serbiei şi Carol I al României, cu ocazia inaugurării canalului navigabil Porţile de Fier.

Împărăteasa Elisabeta a obişnuit toată viaţa să călătorească incognito, însoţită numai de o prietenă apropiată, iar la Herculane de o călăuză din satul Pecinişca, care cunoştea toate potecile, popasurile şi locurile de odihnă peînălţimile din împrejurimile staţiunii, cât şi comunele din apropiere, pe care le vizita împreună cu vizitiul, însă de multe ori conducea caleaşca singură şi ca dovadă a rămas ca mărturie un tablou pictat în ulei, care o reprezintă pe împărăteasă conducând caleaşca prin comuna Mehadia prin dreptul ruinelor castrului.

Împărăteasa Elisabeta a fost simpatizantă a românilor din Banat şi Ardeal, fiind în permanenţă, în acea perioadă, în contact cu ei şi vizitându-le localităţile; respectiv în zona noastră au fost vizitate comuna Topleţ şi casa generalului Ion Ion, comuna Mehadia, comuna Plugova şi Valea Bolvaşniţei. După fiecare vizită lăsa scrise cuvinte de laudă şi aprecieri la adresa staţiunii şi a oamenilor de aici, scrise în cartea de aur a staţiunii.

Din însemnările din „Jurnalul de călătorie" al împărătesei Elisabeta a Austro-Ungariei reţinem că în perioada şederii în staţiune, după ieşirea de la liturghia de dimineaţă se oprea între biserică şi uzina electrică, unde întâlnea romănce îmbrăcate în portul lor naţional, frumos colorat şi purta cu ele discuţii despre felul de viaţă, despre obiceiuri şi despre felul de lucrătură a portului lor.

Acest lucru se întâmpla în zilele de vineri şi sâmbătă, când oamenii de la munte mergeau la târgul din Mehadia. În jurnalul intim sunt multe cuvinte frumoase, însemnate la adresa frumuseţii portului românesc.

În serile cu lună plină, împreună cu suita se făceau plimbări până la podul uzinii, unde aştepta răsăritul lunii, de unde contempla priveliştea fermecătoare, care se reflecta în apa Cernei şi care o transforma într-un râu de argint.

În jurnalul său de călătorie au rămas scrise frumoasele fraze despre acele seri petrecute în aceste locuri:

„În liniştea nopţii
Se aude cântecul Cernei,
Ca unei păsări nevăzute
Dansând din piatră-n piatră
Ducând la vale cu ea
Toate gândurile şi visurile mele“

Ce frumoasă este această natură neasemuită şi cât de mici suntem noi în faţa măreţiei ei.

Doctorul G. Vuia scria în anul 1900, în gazeta „Transilvania“, ce apărea la Sibiu, că legenda împărătesei Elisabeta nu mai este legendă, ci o istorie recentă de o sublimă aducere aminte şi o legitimă mândrie pentru toţi cei ce trăiesc din acele izvoare binefăcătoare. „... Era în anul 1887, când înalta Doamnă a ţării, împărăteasa şi regina Elisabeta petrecând 6 săptămâni în sânul acestor munţi, făcea zilnic plimbări atât de obositoare, încât abia găsea din jurul său cine să o acompanieze. În excursiile mai grele, afară de dama de onoare, contesa Majlath, o singură persoană o însoţea: codreanul Petru Zarva. Într-o zi programul era: la înălţimea „Ciorici“, căreia românii îi zic „la Cioareci“. Acela era atunci cel mai înalt punct pe unde erau căi serpentine, pentru cei ce voiau să facă excursiune cu înlesnire. Sosiţi la pavilion, înalta Doamnă întrebă pe Petru, dacă se poate merge mai departe. La răspunsul acestuia, că mai în sus nu este drum gătit, decât anevoioasă potecă călcată numai de locuitorii din codri, regina plecă în sus. După dânsa, cu mare nevoie, dama de onoare, iar înaintea lor, indispensabilul Petru. Cu toate că fie iertata regină era trenată în urcări, pe unele locuri totuşi se răzima de umărul lui Petru, ca să poată înainta. Cu chiu cu vai ajung la un punct, de unde priveliştea se deschide jur împrejur. Regina se opreşte, stă mai multe minute nemişcată cu privirea pironită în văzduh, apoi zice cuvintele: „Ce frumos ! Ce plăcere aş avea să iau dejunul aici.“ Excursia a încântat pe regină, aşa că în tot restul zilei era bine dispusă. Peste noapte, 80 de lucrători au făcut drumul şi chioşcul de azi, iar Maiestatea Sa a luat altă zi dejunul la „Înălţimea Elisabeta“. Iată istoria acestei poziţii încântătoare, ca loc de excursii, azi accesibil pentru oricine are picioare de urcat. Adormita noastră Doamnă a fost însă cea dintâi, care a descoperit frumuseţea locului.

Petru Zarva merită, ca să vă vorbesc şi despre dânsul câteva cuvinte, căci el e tipul caracteristic al ţăranului român. După ce a plecat regina din Băile Herculane, a venit la mine ca să-şi deschidă baerile inimii şi să-mi împartăşească fericirea, pentru care nu un simplu păzitor de codru, ci mari funcţionari l-au invidiat, cari aspirau la înalta distincţie de a face pe ciceronele reginei. Pe acel timp, om mai fericit pe lume şi mai mândru ca Petre Zarva n-a fost. Comandamentele trupelor asociate în contra Chinei n-a simţit fala şi răspunderea ce a simţit-o acest deştept codrean în nobila-i misiune de a conduce regina sa prin iubiţii săi munţi, atât de des cutreieraţi de dânsul. N-am văzut în viaţa mea om să vorbească cu atâta entuziasm, cu extaz aş putea zice, de câte ori cita şi recita cuvintele ce-i adresa înalta Doamnă. De regulă îi zicea „Peter“, dar câte odată şi „lieber Peter“. Apoi ajungând la câte o colibă de cioban, de unde se auzeau câinii lătrând, Petru alerga înainte să oprească câinii. Regina vroia să vadă coliba. Acolo găsiră ciobanii gătind mămăligă sau cum se mai zice aici coleşe. A cerut să guste din ea, dar nu i-a plăcut. A băut însă cu gust lapte din doniţa ciobanului. A întrebat apoi, că ce sat e mai aproape de aici. I s-a răspuns: ’Valea Bolvaşniţa’. Era de o extremă graţiozitate Maiestatea Sa, când se silea să repete acest nume şi nu reuşea nici doamna de onoare. Această trudă zadarnică-i făcea mai mult haz, căci ambele râdeau dulce. În decursul pelerinajului prin codru, unde nu se auzea decât pasărea, o singură dată a întrebat regina pe Petru, dacă sunt oameni răi pe aicea. A fost de ajuns hotărâta asigurare a codreanului,

ca regina să nu se mai gândească la temere. De observat e că regina n-a suferit să fie păzită de jandarmi.“

A trecut aproape un veac de la moartea Elisabetei, soţia lui Franz Iosif al II-lea al Austro-Ungariei, o femeie încântătoare, de o mare sensibili-tate artistică şi o deosebită prospeţime a imaginaţiei.

Împăratul care avea consţiinţa situaţiei sale supreme, a împiedicat ori de câte ori a putut elanurile de libertate ale soţiei sale.

Împărăteasa n-avea prea multe din defectele de caracter necesare unei desăvârşite suverane, cum n-avea mai niciuna din mlădiţele din străvechea semiţie bavareză a Wittelsbach-ilor. Înfăţişarea ei era foarte deosebită de cea a prinţeselor europene, mai mult blonde, vaporoase, cu ochi albaştri, căci Elisabeta era subţire, cu faţa albă, părul negru strâns în coade bogate, împletite şi ochii mari, întunecaţi, cu o mică nuanţă mongoloidă, care-i dădea o alură scăpărător satirică. Răzvrătirea-i permanentă împotriva etichetei seculare era o dovadă de vitalitate, mai sigură decât băniua ea însăşi.

Împărăteasa avea dorinţa voluptoasă de a se preumbla singură, de a se amesteca mereu cu oamenii de pe stradă. Iubea revolta lui Byron şi Heine, pentru că cei doi răzvrătiţi poeţi romantici reprezentau energie, de care firea ei era însetată.

Wittelsbach-ii intră în istorie de prin veacul al XII-lea, făcând parte din acest neam surprinzător, Ludovic al II-lea al Bavariei, regele copil, care l-a sprijinit pe Wagner, precum şi neasemuita Elisabeta, cea din urmă împărătească austro-ungară.

Cu toate simpatiile ei pentru poezie, muzică, arhitectură, Elisabeta nu va ajunge niciodată la o expresie personală de artă, iar dacă a ajuns, nu vom afla niciodată, căci poemele, fabulele şi însemnările ei, după moarte, au fost distruse.

Din copilărie Sissi (sub acest nume este mai cunoscută împărăteasa Elisabeta) va iubi caii şi nici o altă plăcere copilărească nu va putea înlocui violentul joc al călăriei pe armăsari înflăcăraţi. La Possenhofen, unde se afla castelul părintesc, Sissi nu cunoaşte jocuri mai blajine, spre deosebire de toţi ceilalţi fraţi şi surori, în care sângele se stingea cu încetul (părinţii ei erau veri buni).

Sissi ia în căsătorie pe Franz Iosif, tot un văr primar, căci Ludovica, mama Elisabetei, era soră bună a Sofiei, mama lui Franz Iosif, amândouă fetele regelui Bavariei. Natura concentrase parcă ultimele energii al familiei Wittelsbach în această nebunatică fetiţă cu

bărbia mică şi ochi negri de faun. Când ajunse împărătească, rangul mai mult înăbuşea însuşirile native , de independenţă, de creativitate ale copilei menită să-şi reînoiască semiţia. Căci iată între ce oameni ajunsese: soţul ei , vărul Franz Iosif, trăia doar declinul imperiului moştenit de-a gata, fără a găsi un singur gest de a-şi însuşi istoria în favoarea sa şi fără alt merit, decât al unei triste acomodări la împrejurări pe care nu totdeauna le înţelegea; vărul Elisabetei, Ludovic al II-lea, se va arunca nebun în lac; destinul fraţilor Elisabetei nu e mai bun, Ludovic va lua în căsătorie o actriţă, pe Henrietta Meidel, Carol Teodor, poreclit şi Marele Prost, va deveni medic şi se va căsători cu o verişoară, Sofia de Saxa, Max Emanuel, poreclit Idiotul, va rămâne celibatar. Tot atât de nesemnificativ este şi destinul surorilor: Elena se va căsători cu prinţul de Turn, iar Maria cu regele Neapolelui, ca să-şi piardă coroana mai apoi; Matilda va lua în căsătorie pe fratele regelelui Neapolelui, iar Sofia pe un fiu al ducelui de Nemuros şi va muri cu prilejul unui incendiu la un bazar de binefacere din Paris.

Elisabeta, singură, va stăpâni deceniile şi împrejurările, călare.

Franz Iosif, căruia i se oferea blonda Elena, sora mai mare, o alege totuşi pe Elisabeta, fata zglobie de 16 ani, care venise la Curtea vieneză pentru logodna surorii sale.

După căsătorie, după întâile călătorii cu soţul ei prin Italia, după ce dă naştere Sofiei (care va muri la vârsta de 2 ani), Ghiselei şi lui Rudolf (care se va sinucide cu Maria Vecera la castelul de la Mayerling), Elisabeta revine la patima ei pentru cai. Cu toată indignarea soacrei, solemna Sofia, şi a soţului, care totuşi nu se putea împotrivi soţiei, Sissi îşi petrecea tot timpul în renumitele grajduri de la Hofburg.

/Va urma/

Trei generații de suflet
Bucuria culorilor

Culorile definesc simțurile, în panglici de trăiri.

Ele desăvârșesc sentimente, stări, pe care așezăm meditații ale sufletului, furate din cântecele de nesomn ale păsărilor, care vin

la fereastră și ni le cântă în zorii dimineții, în răcoarea grădinii copilăriei noastre. Culorile au o muzică a lor, în care armonia se așează pe poiana unde ies toate florile în concerte, pe șevaletul trupurilor noastre, îndrăgostite de rostirea soarelui.

Cei cu frumosul în ochii lor, ne aduc culorile, dăruindu-ne clipe și privelişti de încântare, în armonia bucuriilor.

Avem în față trei generații, culori distincte în tabloul comun al vieții lor, care ne bucură cu truda lor:

Bunica – *Maria Magdalena Brei*, cu peste 300 de goblenuri, reprezentând marea artă, mărturisind iubire de Rembrandt.

Mama – *Lilen Gherghe*, profesoară de matematică, aduce mereu culori și prospețime în tabloul căminului ei, spre bucuria celui care trece și se oglindește în fereastra-i, rupând din șirul clipelor la fel.

Nepoata – *Andreea Gherghe*, studentă la medicină, pictează opere premiate, care au izvor în frumusețea și taina sufletului ei, foșnind a dragoste.

Rembrandt (Rembrandt Harmensz van Rijn) (1606-1669)

Rembrandt a fost cea mai puternică și multilaterală apariție a picturii olandeze a secolului XVII. El a ajuns repede la glorie, înainte de toate, prin deosebita tehnică a picturii luminos - întunecat (lumină - întuneric) care a devenit și stilul său personal.

Rembrandt Harmensz van Rijn s-a născut în anul 1606 în Leyden ca fiu al unui morar, care și-a luat numele "van Rijn" de la moara lui aflată pe un afluent al Rinului.

Urma să se decidă pentru o carieră oferită de unele facultăți ale Universității din Leyden, dar înclinația personală a tânărului a fost mai puternică decât dorința părinților. Rembrandt a decis să devină pictor și a absolvit studiul artelor mai întâi în Leyden apoi în Amsterdam.

Furtuna pe Marea Galileei, Rembrandt, 1633

Deși la vremea respectivă elevii de la arte se îndreptau spre Italia, Rembrandt s-a decis să rămână în patria sa. În Olanda s-a instruit mai departe cu propriile puteri pe schițe ale părinților, ale surorii și ale concetățenilor.

În 1632, la 25 de ani, a creat prima sa mare compoziție care a fost și prima comandă importantă "Anatomia doctorului Tulp".

În 1634 s-a căsătorit cu Saskia van Ujhlenburg, care i-a dăruit patru copii, dintre care a supraviețuit doar cel mai mic (tânăr) fiu al său Titus. Până la moartea ei timpurie în anul 1942, Saskia a jucat un rol important atât în viața cât și în opera soțului ei și i-a servit ca model pentru nenumăratele picturi, desene și gravuri care au dezvăluit genialul talent grafic al maestrului. Mai târziu și Titus i-a stat ca model.

Tot în anul 1942 Rembrandt a creat și cea mai cunoscută operă a sa " Rondul de noapte", care a fost însă respinsă la vremea respectivă, expusă fiind acum în Rijksmuseum Amsterdam. Perioada de noroc , glorie și avuție a lui Rembrandt se sfârșește însă după acest an.

De aici în colo, artistul a pictat aproape numai teme biblice, ca de exemplu "Jeremias" și "Profeta Hannah". Pentru aceste două tablouri au stat ca model părinții lui. Temele sale preferate au rămas portretele de bătrâni și autoportretele ("Autoportret cu șapcă roșie").

O perioadă Rembrandt a fost portretist în modă și s-a putut bucura de comenzi bine plătite. Dar odată cu neliniștile și războaiele interne, comenzile au devenit tot mai sărăcacioase.

Hendrikje Stoffels, o tânără servitoare, a acceptat să ducă în continuare viața alături de maestru, devenind – la fel ca înainte Saskia – permanentul său model. Cele două fiice rezultate din legătura lor, au fost singurii copii care i-au supraviețuit lui Rembrandt.

Hendrikje a murit în anul 1663, Titus în 1668, iar Rembrandt, complet sărac , în octombrie anul următor.

Rondul de noapte, Rembrandt, 1642

Eugeniu CARADA – un om, o epocă, o viață...

„Pentru o Românie liberă, oricând, oricum, cu oricine, contra oricui !”

Eugeniu Carada

Figura uneia dintre marile personalități ale României, Eugeniu Carada (29 noiembrie 1836, Craiova – 10 februarie 1910, București), mai este păstrată în amintirea nației doar prin două monumente și o stradă din București, pe lângă care mulți trec nepăsători: cel mai important este monumentul ridicat în preajma *Băncii Naționale*, operă a sculptorului francez Ernest Dubois și cel de-al doilea, la Craiova, creat de M. Onofrei. Ele sunt menite a arăta românilor cine a fost acest mare bărbat politic, economist și patriot.

După mamă (n. Slăvițescu) este oltean, iar după tată ar avea ceva rădăcini în sudul Dunării. A absolvit *Colegiul Național* din Craiova, numit mai târziu *Liceul Carol I*, a urmat cursurile *Institutului Francez Raymund* iar apoi, la Paris, a urmat cursurile renumitului *Collège de France*, drept și litere.

Unionist înfocat, minte luminată, tânărul oltean școlit pe malurile Senei urcă pe treapta înaltă a luptelor dedicate propășirii nației, îndeplinind funcția de secretar al *Adunării Ad-Hoc* a Țării Românești.

Așa cum arată și prenumele, Carada *e un geniu*: nimeni nu poate cântări la justa lor valoare greutatea și însemnătatea faptelor sale, într-o vreme când doar prin entuziasm și abnegație, prin dăruire dezinteresată se putea ajunge la izbândă. Iubea națiа română mai presus de orice.

În epocă, el era considerat cel mai sincer și cel mai dedicat prieten al românilor de peste munții Carpați, luând asupra sa (fiindcă guvernul era legat de obligații politice asumate) toate amenzile și toate pedepsele pecuniare primite în lungi procese de către jurnaliștii și presa românească din Transilvania, în încercarea opresorilor de a distruge ziarele românești. A acoperit zeci de ani cheltuielile electorale ale partidei naționale din Ardeal, a îndulcit zilele Memorandiștilor aflați în temnițe și a răscumpărat cu bani grei eliberarea deținuților români, plătind autorităților de la Pesta, fără să se uite la sume.

Oameni de seamă precum Iuliu Maniu, Alex. Vaida-Voevod, Miron Cristea au fost sprijiniți financiar de E. Carada. În septembrie 1906, el îl însoțește în

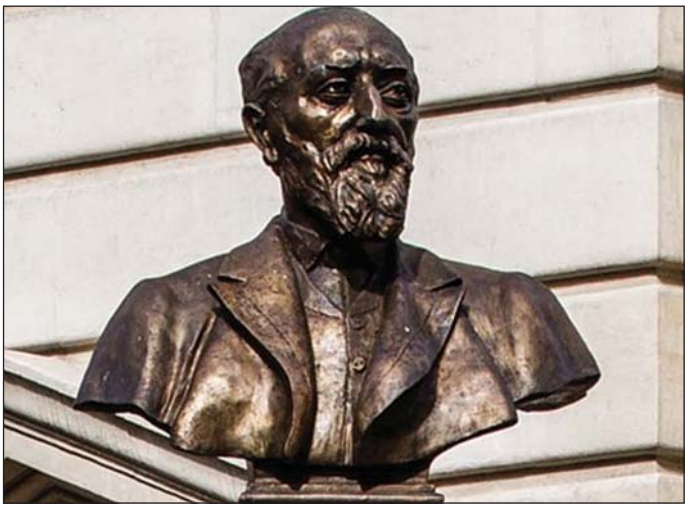
Monumentul Carada

secret pe Miron Cristea la *Florica*, la mormântul lui I.C. Bratianu, jurând, de față fiind fiul acestuia, I.I.C. Bratianu, că își vor închina viața lor împlinirii idealului național: *„Sub pedeapsa lui Dumnezeu”*.

Este ctitorul mai multor biserici românești din Ardeal și Banat. Și toate acestea le-a făcut din mult-puținul său avut, din punga sa proprie, punând o singură condiție: să nu se vorbească despre el, fiindcă tot ceea ce înfăptuia, tot ceea ce era pornit din mărinimia sa fără margini, era acoperit de noblețea celui care dăruie, fără să umilească, fără să ceară recompensă.

Ctitorul sistemului bancar românesc

Eugeniu Carada este creatorul *Băncii Naționale* și organizatorul *Creditului Statului* român. El a dovedit că românul se pricepe nu numai la lucruri simple, ci

și la complicate probleme financiare. Carada a fost întemeietorul și creierul politicii financiare din România. În calitatea sa de conducător al *Băncii Naționale* a lucrat nespus de mult pentru întărirea comerțului și industriei românești.

Banca Națională a României, fondată în 1880, funcționând la început în clădirea *Creditului Funciar Rural*, avea să se mute apoi într-un impozant palat, pe locul unde odinioară se afla *„Hanul Șerban Vodă”*.

Planurile au fost întocmite de Eugen Carada, în colaborare cu doi arhitecți francezi: Galleron și Cassien Bernard, ambii fiind foști elevi ai lui Charles Garnier, ctitorul *Operei din Paris*. Tot astfel s-a ocupat și de clădirile sucursalelor din provincie. De dimineața până seara, Eugeniu Carada supraveghea lucrările de construcție, încât se poate spune că fiecare colț și fiecare piatră au fost plănuite și aranjate sub ochii săi, iar când nu putea fi prezent, îl ruga pe arhitectul N. Cerchez să vegheze ca lucrările să fie perfecte (deși acesta era membru al Partidului Conservator).

Statutele Băncii Naționale, la crearea ei, au fost întocmite de Eugeniu Carada, toate mașinile pentru imprimeria Băncii Naționale și a *Monitorului Oficial*, au fost comandate de dânsul la Paris, și cu toate că a fost ctitor al acestei instituții financiare de bază a statului român, Eugeniu Carada a refuzat întotdeauna funcția de guvernator, rămânând director toată viața.

Începând cu 1881, i s-a oferit de mai multe ori mandat de deputat în Cameră, sau scaun de ministru, dar totdeauna le-a refuzat.

Și deși au fost guvernatori ce nu erau ai partidului condus de Brătieni, mai întâi Th. Rosetti și mai târziu M. C. Soutzo, nici unul dintre ei nu a ieșit din cuvântul lui Eugeniu Carada. La rândul său, atâta timp cât a condus Banca Națională, Eugen Carada a ajutat toate guvernele, suprema lui deviză fiind: *„ajută mai întâi țara, și abia apoi gândește-te la partide...”*.

Există multe legende care circulă în legătură cu Eugeniu Carada: Se afirmă că textul *Constituției de la 1866* ar fi fost scris de el, în numai 24 de ore, împreună cu I.C. Brătianu, că ar fi fost creierul *„Republicii de la Ploiești”*.

În 1877, Eugeniu Carada a fost unul dintre cei mai activi pioni ai luptei pentru obținerea Independenței de Stat, alături de Ion C. Brătianu, facilitând afluirea a numeroși voluntari în rândurile armatei, procurarea de fonduri, armament și provizii. Pendulând între câmpul de luptă și treburile țării, Carada trecea frecvent Dunărea, fapt pentru care, mai târziu, va fi răsplătit cu Medalia „Trecerii Dunării”, singura distincție pe care a primit-o de-a lungul vieții.

El era unul dintre oamenii de principii și de caracter, care nu a cerut nimic țării, oferindu-i totul, lucrând numai și numai în interesul țării. În biroul său, la bancă, se perindau prietenii sau funcționarii băncii — fără să fie nevoie de a fi anunțați sau programați de o secretară scrupuloasă, ca în zilele noastre.

Când își amintea un ordin de dat unui funcționar oarecare, nu chema subalternul în cabinetul său ci se ducea direct în biroul acestuia, spunea ce avea de spus și pleca repede.

Era un om foarte cumpătat și foarte econom. Locuia într-o casă modestă, în Str. Pitar Moș, împreună cu sora sa, unde ducea o viață aproape de ascet. Venea la bancă și pleca întotdeauna pe jos. Era îmbrăcat simplu, dar elegant, costumul fiind croit din stofă făcută în țară. În ultimii patruzeci de ani ai vieții, nu s-a lăsat fotografiat niciodată, cu excepția ceremoniei de la dezvelirea statuii lui Ion Brătianu, când un norocos fotograf amator i-a surprins silueta. De aceea, este de mirare cum au putut imagina cei doi sculptori statuia sa din fața Băncii Naționale.

Literat și ziarist

Eugeniu Carada a cochetat cu muzele, fiind poet și jurnalist. Scrierile lui, deși nu au intrat în istoria literaturii române, se remarcă prin nedisimulată însuflețire patriotică, specifică celor din generația sa.

Câteva dintre poeziile lui au trecut chiar și Carpații, fiind cântate de corurile din multe localități din Transilvania, cum ar fi, de exemplu, *„Frunzuliță verde de stejar "*, care a fost atribuit multă vreme lui Alecsandri. Pus pe muzică de Al. Flechtenmacher, textul a intrat în toate culegerile de cântece patriotice românești:

Strada Carada

Ia-ți viteaza săbioară, oștean dragul meu,
Și-ți dă pentru țărișoară tot sângele tău,
Pentru dulcea țărișoară steagul străbun,
Mergi cu dragă inimioară, măi frate Român!

Iată altă strofă din creația lui E. Carada:

Frunzuliță lemn uscat,
Milcove, râu blăstămat
De ce oare n-ai secat
Și matca nu ți-ai uscat?
Și cu undele-ți să piară
Și mișei răi din țară.....

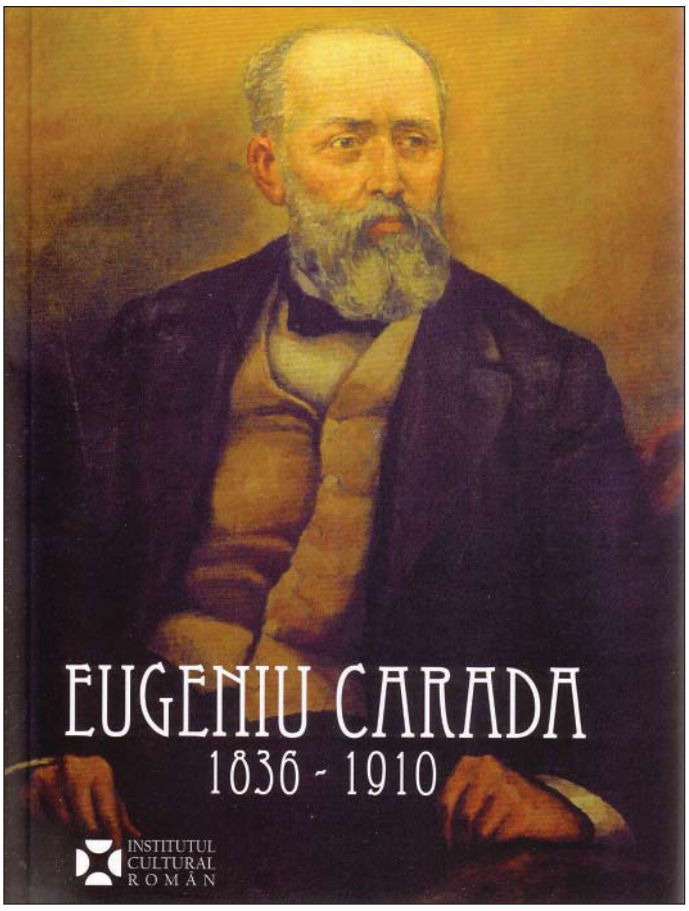
În tinerețe a scris o mulțime de piese dramatice, care s-au jucat cu succes pe scena *Teatrului National* din București: *Banii, Gloria, Amorul, Cimpoiul fermecat, Urâta satului, Fata de la Cozia.*

Aceasta din urmă a avut parte de muzica talentatului compozitor A. Flechtenmacher, fiind o încercare de a crea o operă națională, cu muzică națională.

Versurile acestea au fost tipărite la 1857, cu doi ani înaintea *Unirii*, dar el a scris și studii de atitudine: *„ Intrigile Rusiei în România”* sau *„Propaganda rusească în Orient”*.

Ca *Mecena* a contribuit cu sume enorme la ridicarea *Monumentului Pompierilor* din Dealul Spirii, a *Statuii lui Brătianu*, a lui *Rosetti*.

Monumentul Carada din Dolj

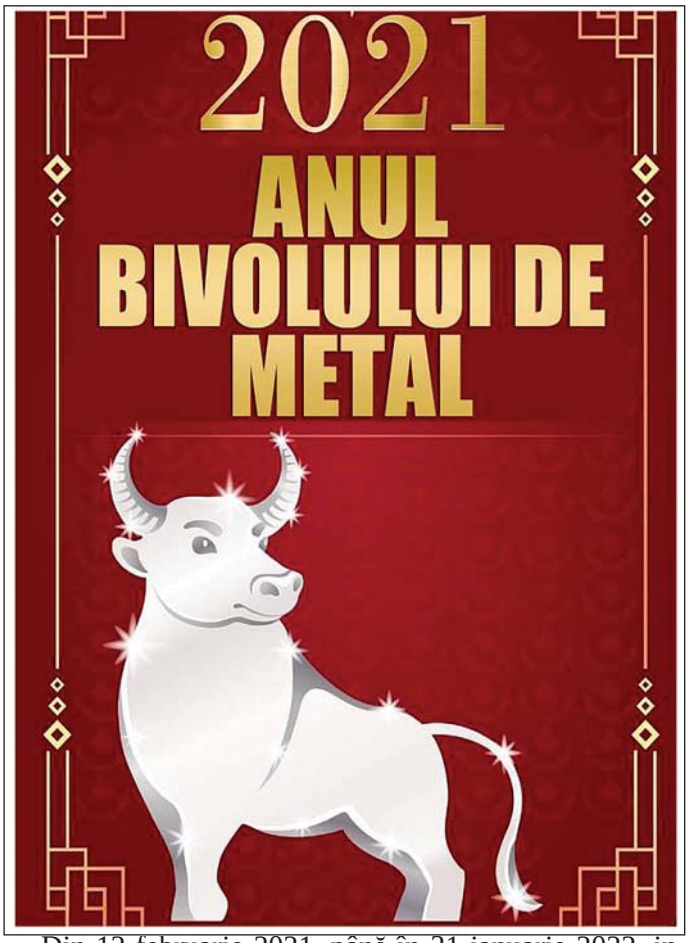
Ca jurnalist, a trimis corespondențe din țară, în paginile ziarelor de la Paris: *L'homme libre, Le Siècle, La semaine financière*. Scrie pentru ele știri din România. În ianuarie 1857 face, pentru scurtă vreme, cronică dramatică în paginile gazetei *Timpul* a lui Grigore Busuioceanu, apoi trece la *Naţionalul* lui Vasile Boierescu, unde scrie, fără să semneze, cronici de politică externă, traducând din ziarele străine, franceze, engleze și germane. Neîmpărtășind aceleași idei politice cu Vasile Boierescu sau Grigore Busuioceanu, îi părăsește. În 1859 devine, pentru mai mult de un deceniu, secretarul de redacție al oficiosului liberal *„Românul”*, condus de C.A. Rosetti, iar din 1866, prim redactor, până în anul 1871. Aici va susține o rubrică de dezbateri pe teme parlamentare, sub genericul *„Adunarea Națională”*. Motivul despărțirii sale de redacția ziarului a fost decizia lui C. A. Rosetti de a se depărta de linia politică a *Partidului Liberal.*

Acesta este omul a cărui viață trebuie cunoscută și respectată.

Tanța Tănăsescu
UZPR

HOROSCOP

Din 12 februarie 2021, până în 31 ianuarie 2022, intrăm în zodia Bivolului de metal.

Astfel, conform zodiacului chinezesc, Bivolul este reprezentat de elementul pământ (energie yin), dar în anul 2021 se află sub patronajul elementului metal (tot energie yin), în sectorul de vest (apus), adică materia care este supusă mișcării, transformărilor. De exemplu: de la toamnă târzie-iarnă-începutul primăverii, precum natura care se schimbă și trece prin poarta morții, pentru a reînvia primăvara.

Să vedem cum ne influențează pe noi, oamenii, aceste transformări. Se spune că în Univers, totul este energie, o energie vibrațională care se manifestă pe diferite niveluri. La fel și elementul pământ, este tot energie, dar o energie mai densă.

În metafizica chineză, se menționează faptul că între cele două elemente pământ și metal ar fi o relație de genul mamă-copil. ”Mama„ - reprezentând aspectul vechiului, al trecutului, iar ”copilul„ al noului, al viitorului. Alchimia, transformarea, conform celor 64 de hexagrame cuprinse în Yi Jing – Cartea Schimbărilor, de la trecut la viitor, întotdeauna are loc în Prezent, adică în momentul potrivit, conform voinței cerului. Aceasta presupune și transformări de conștiință, de cunoaștere, acceptare și dezvoltare la nivel individual și colectiv. Deci, se presupune că noul ar fi ”copilul spiritualizat„ (metalul) care ar depăși prin acțiune și conștiință extinsă, condiționările mamei, și așa s-ar dezvolta pe un plan superior.

În acest context, putem înțelege că anul 2021, în primele luni mai are încă de rezolvat problemele anului 2020, și încet, dar sigur, va face trecerea spre noi orizonturi.

Totul se pornește mai greoi, pentru că Bivolul este mai lent, chibzuit, muncitor și răbdător, dar odată pornit este foarte greu de oprit. De aceea anul 2021 este un an al oamenilor harnici de la mic la mare, conștiincioși, tenaci și responsabili. Acum se potrivește foarte bine sintagma: ”Cine nu muncește, nu mănâncă!„ Prin urmare, vor fi afectați doar aceia care vor sta în inerție, fără să aibe curajul să învețe ori să înceapă ceva nou. Pe de altă parte, vor apare talente noi sau minți sclipitoare care se vor reinventa.

Așa se face că după un an de izolare din cauza pandemiei din 2020, de activități forțate la domiciliu, lumea va fi dornică să se readapteze la viața activă, să dezvolte activități în aer liber, în natură. Unii vor căuta locuri de muncă mai stabile, mai liniștite. Alții își vor schimba locuințele ori se vor muta la țară, redescoperind, astfel, tradițiile strămoșești. Turismul rural și ecoturismul vor fi, de asemenea, la mare căutare.

Anul 2021, nu este un an favorabil călătoriilor sau al dezvoltării afacerilor în afara granițelor.

În dragoste, Bivolul este cunoscut ca fiind familistul zodiacului. Poate fi romantic, generos și loial, dar nu suportă trădarea; coleric fiind, scoate foc pe nas și poate deveni cel mai aprig dușman.

Atenție! În an de pământ, există predispoziții de alunecări de pământ, mișcări telurice sau erupții vulcanice.

Însă, nu numai materia se poate cutremura, ci, chiar conștiința umană. Metalul – simbol al lecțiilor spirituale forțate, prin suferință, poate să ne scoată din ignoranță, din încăpățânarea de a nu accepta că există și altceva decât ceea ce se vede cu ochiul liber, de a accepta că există un microcosmos în interiorul nostru, că suntem ființe spirituale și că trebuie să ne cunoaștem și să ne acceptăm divinitatea din noi. Acesta este deci, aspectul bun.

Aspectul mai puțin bun al metalului este că poate duce la exacerbarea egoului, în așa măsură încât, unii să trăiască iluzia orbitoare asemeni strălucirii bijuteriilor, care nu este alta decât iubirea de putere, de expansiune teritorială în vederea exploatării puținelor resurse naturale care mai există în lume; inducerea sentimentului de nesiguranță, teama de viitor, de metalul din cipuri sau din acele de seringă sau de pericolul ce poate veni din partea ”lamei cuțitului” ori altfel spus, de pericolul înarmării și al acțiunilor din ce în ce mai violente din multe țări și continente de pe glob.

Maria Sturdza Clopotaru

NEMURITOAREA, MAMA MEA

Motto:

Noi suntem o rază de lumină
Strecurată pe ușa îngustă
Luminând un grăunte de praf

Zhang Wei –
Însemnarea călătoriei de întoarcere

Femeia din fața mea este cercetător la Academia de științe sociale din Beijing, cu toate că nu are studii. Ea n-a terminat nici măcar liceul și este un cărturar redutabil, mare specialist în poezia chineză clasică, invitat de onoare la festivalurile și seminarele literare de seamă. Cărțile scrise și publicate de ea sunt comentate cu mare admirație. Acum îmi vorbește, iar eu nu știu cu precizie cât adevăr și cât fantastic este în spusele ei. Ea n-a fost niciodată la școală. A fost acceptată într-un for academic numai pe talent, pe cunoștințele pe care le deține și în absența oricărui act de studii, conform tradiției mandarinale. În China imperială, tinerii învățau singuri acasă și se prezentau la examenele imperiale, obținând posturi publice prin meritocrație.

Eu sunt Rază de Lumină, așa m-a numit mama, deși în certificatul de naștere sunt trecută Li Ming, Li Lumină pur și simplu. Li, tu știi, mi se adresează, înseamnă Prun. Cel mai mare poet al nostru este Li Bai, Prun Alb.

S-ar zice că sunteți rude!

Cum să nu! La începuturile civilizației noastre, existau o sută de familii mari, o sută de triburi și li s-au dat o sută de nume de familie. Neamul Li este chiar de pe aceste locuri! Lao Zi, întemeietorul filosofiei taoiste, se numea Li Er, Li Ureche. În China, în prezent, 93 de milioane de oameni se numesc Li. Ne întrec cu vreo două milioane numai cei cu numele de familie Wang, Rege.

O las să vorbească despre începuturile civilizației chineze. Eu mă aflu în vizită la Li Ming pentru a afla povestea mamei ei, care nu făcea parte din neamul Li.

În acest sat, aflat la vreo sută de kilometri de capitală, o zeiță a renunțat la nemurire pentru un flăcău plin de calități, și asta nu odată, în vremurile de demult, ci în urmă cu foarte puțin timp. Zeița, nemuritoarea aceea frumoasă din cale-afară, blândă și bună, a fost mama amfitrioanei mele.

Aș fi vrut s-o cunosc, spun, copilărește.

A dispărut la puțin timp după ce s-a stins tatăl meu. Erau amândoi tineri. Vrei să-ți spun cum s-au petrecut lucrurile?

Sunt numai ochi și urechi!

Eu am venit la o degustare de poezie, organizată de Li Ming pentru câțiva prieteni, literați interesați de clasici. Înaintea începerii ceremoniei, înnobilată de ceai verde, fructe și sâmburi, ea m-a invitat să-i cunosc grădina, un deal larg încărcat de pomi fructiferi. Este moștenirea ei, cam două hectare de livadă mănoasă. Urcăm pe un drum asfaltat. La jumătatea dealului dăm peste un templu.

Este ridicat de mama mea, într-un timp foarte scurt, imediat după decesul tatălui meu. A adus meseriași de departe, de undeva de la munte, spunea ea, foarte pricepuți, experți în cioplirea, în sculptarea lemnului.

Un templu taoist obișnuit, mic de dimensiuni, zic.

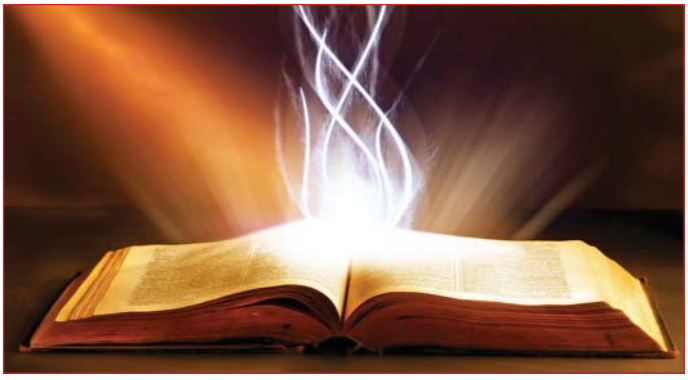
Se reține sculptura. Nu există lemn prins în această construcție care să nu fie lucrat cu migală, cu artă. Să-ți spun sincer, eu cred că meșterii aceia erau nemuritori de-ai ei. Au construit cât ai clipi acest templu pentru tatăl meu, treabă neomenească, precizează.

De la templu, pe o alee pietruită de data aceasta, răsucită de trei ori, ajungem la un pavilion.

Acest pavilion a fost ridicat de tata, în cinstea tinerei lui soții. Este mic și oarecum primitiv, în comparație cu templul, cioplit din bardă. Are 8 laturi, cifră esoterică. Stăteau amândoi aici, pe banca de lemn, priveau grădina și valea mare, până la muntele din față care parcă-ți întoarce înapoi privirea. Când nu-i găseam în casă, eu știam unde sunt.

Acesta era satul tatălui ei.

Un sat de munte tipic pentru China de nord. Sus stânci, mai la poale vegetație, pământ arid, nisipos. Lipsa apei și sărăcia i-a făcut pe cei mai mulți să ple-

ce. Satul se numește Livada cu pruni, comuna Templul Buddha Adormit. Noi suntem urmașii Împăratului Galben.

Ei, asta știm și noi. Toți chinezii sunt fiii și nepoții Împăratului Galben, întemeietorul civilizației chineze, cel care i-a învățat pe oamenii săi să-și construiască locuințe, a inventat roata, busola, veșmintele, leacurile, banii, a organizat societatea ca un bun om politic modern, a creat scrierea împreună cu sfetnicul său Cang Jie, sericultura prin soția sa și câte și mai câte. A avut și timp, a trăit o sută de ani!

Exact, între 2697 - 2597 î.Hr! El pe locurile acestea și-a strâns oamenii și i-a învins pe Chi You și Yan Di, rivalii săi de moarte. A fost un războinic de fală. De mică le spuneam părinților că am fost și eu în armata lui. Da, eu și neamul meu și cei care trăim de generații, de când ne știm, în locurile acestea, ne tragem din Împăratul Galben, suntem cu siguranță străstră-strănepoții lui.

Ai dreptate. Am fost la templul împăratului Galben, aflat nu departe de aici.

Păi vezi? Dar să vorbim despre incredibila nemuritoare, mama mea.

Ea n-a îmbătrânit niciodată, iar imediat după moartea tatălui meu, a urcat la acest pavilion și nu s-a mai întors!

Erai acasă?

Da, venisem de la Academie să fiu prezentă la ceremonia de patruzeci de zile de când murise tata. Ceremonia asta, cum să-ți spun, ține câteva zile. Am așteptat-o până s-a înserat, am urcat după ea cu un lampion, am strigat-o, în zadar. Noaptea am visat-o recitându-mi poezii, ca în copilărie. Cu toate că n-am primit nici o explicație, eu știu că s-a întors în lumea ei.

Ambasador Sinolog
Constantin Lupeanu

Relații bilaterale

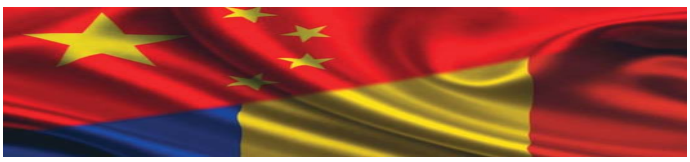
Ambasadorul Jiang Yu s-a întâlnit cu Președintele Senatului României, Anca Dragu

La data de 4 februarie 2021, Ambasadorul Chinei în România, dna. Jiang Yu, a efectuat o vizită de curtoazie noului Președinte al Senatului României, dna. Anca Dragu. Cele două părți au purtat discuții cordiale și prietenoase, au făcut schimb de opinii aprofundate și sincere cu privire la relațiile chino-române, schimburile între legislativele celor două țări, cooperarea dintre China și țările din Europa Centrală și de Est, problemele existente în cooperarea pragmatică bilaterală etc.

Recent, Ambasadorul Jiang și înalții diplomați ai Ambasadei Chinei în România s-au întâlnit cu oficialii din Administrația Prezidențială și ai Guvernului României, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe și ai altor instituții publice, liderii partidelor politice, liderii de afaceri, foștii ambasadori români acreditați în China, experții, savanții și reprezentanții mass-media, cu care au discutat aspecte importante precum menținerea și promovarea relațiilor bilaterale.

Ambasadorul Jiang Yu a vizitat comunitatea de chinezi din România înainte de sosirea Anului Nou Chinezesc

La data de 9 ianuarie 2020, Ambasadorul Chinei în România, dna Jiang Yu, împreună cu șeful Secției Consulare și cu reprezentanții secției politice au vizitat Dragonul Roșu, unde oamenii de afaceri chinezi operează intens, au vizitat sediul din România

al ziarului „Știri din Europa (oushinet.com)”, Centrul de Medicină Chineză Tradițională Shanghai, urând chinezilor din România cele mai sincere felicitări cu ocazia Anului Nou Chinezesc.

Ambasadorul Jiang a intrat în magazinele comercianților chinezi din Dragonul Roșu și a oferit mici suveniruri, cum ar fi decorațiuni de sărbătoare și calendare cu ocazia Festivalului Primăverii, urând tuturor un An Nou fericit și prosper. Ambasadorul Jiang a spus că de fiecare dată când vine în Dragonul Roșu, poate simți spiritul muncitor al chinezilor din România și căutarea unei vieți mai bune. Toată lumea a muncit mult timp, s-a unit și s-a ajutat reciproc și a construit treptat Dragonul Roșu, transformând-o într-o carte de vizită care a afișat o imagine bună a Chinei și o platformă pentru promovarea schimburilor dintre cele două popoare. Sperăm că toată lumea va depune eforturi persistente, va da dovadă de curaj pentru a explora și a profita de oportunități pentru o nouă dezvoltare de afaceri.

Recordul economic al Chinei generează încredere în lume

Doamna Jiang Yu, ambasadorul Chinei în România

În 2020, economia mondială a fost supusă unor teste extrem de severe. Pandemia de COVID-19 a lovit violent și a afectat grav activitățile economice din întreaga lume. Cele trei probleme majore, și anume, lipsa de impuls pentru creșterea economică globală, guvernanța economică globală înapoiată și dezvoltarea dezechilibrată pe plan mondial, au devenit mai evidente, iar perspectivele economiei mondiale sunt sumbre. În contextul integrării profunde a lanțurilor industriale și piețelor globale, redresarea economică a unei țări nu numai că va aduce beneficii țării respective, dar va însemna, de asemenea, că lanțurile de aprovizionare și cererile de piață din alte țări vor fi îmbunătățite și stimulate.

Economia Chinei a rezistat testului șocurilor multiple. În 2020 PIB-ul a crescut cu 2,3% față de anul precedent, țintele și sarcinile majore pentru dezvoltarea economică și socială au fost îndeplinite mai bine decât cele estimate, făcând astfel China singura economie majoră din lume care a obținut o creștere pozitivă. Directorul General al FMI, Kristalina Georgieva, consideră că redresarea viguroasă a Chinei a oferit un „impuls puternic“ economiei globale, creând oportunități țărilor care aprovizionează mărfuri precum și produsele solicitate de China în lanțului său de producție.

Realizările sunt câștigate prin multe eforturi. Acest lucru nu s-ar fi putut realiza fără spiritul tenace și unit al poporului chinez în fața crizei și este, de asemenea, inseparabil de politici și măsuri macro și micro luate de guvernul chinez, care au luat în considerare atât condițiile actuale, cât și cele pe termen lung.

În 2021, pe fondul multor incertitudini în dezvoltarea economică globală, economia chineză va avea atât provocări, cât și sprijin. În ansamblu, China a acumulat experiență de răspundere la riscuri și provocări în lupta împotriva epidemiilor și a protecției economice, a demonstrat o rezistență puternică pentru dezvoltare. Acesta este fundamentul dezvoltării economice al Chinei. Avem motive să credem că anul acesta China are capacitatea și condițiile de a consolida stabilitatea și redresarea economică și de a obține un bun început pentru „cel de-al 14-lea plan cincinal“.

În prezent, China este ferm angajată să se deschidă mai larg din toate punctele de vedere, va construi un nou sistem pentru o economie deschisă la un nivel superior și va accelera eforturile de a construi un nou model de dezvoltare în care ciclurile interne sunt dominante, iar cele interne și cele internaționale se întăresc și promovează reciproc. Îmbunătățirea continuă a economiei Chinei va aduce încredere și energie pozitivă pentru redresarea economiei mondiale. Privind la epoca post-epidemică, China va promova neclintit globalizarea economică și va colabora cu alte țări din lume, inclusiv cu România, pentru a face piața globală din ce în ce mai mare, pentru a pune în aplicare mecanismul de partajare și metoda de cooperare globală, aducând contribuție la menținerea păcii, dezvoltarea mondială și la construirea unei comunități umane cu un viitor comun.

Ambasadorul Chinei în România, dna Jiang Yu

Revista Deceniul 7 China-România are onoarea să felicite pe *Excelența Sa, Ambasadorul Jiang Yu*, întreg corpul diplomatic al ambasadei chineze și întreg poporul chinez cu ocazia Anului Nou Chinezesc 2021, sub semnul Bivolului de Metal. Apreciind în mod cu totul deosebit realizările poporului chinez, îi urăm sănătate, fericire şi putere de muncă în folosul naţiunilor noastre, a creşterii permanente a colaborărilor pe toate planurile, în vederea menţinerii şi dezvoltării tradiţionalei noastre prietenii!

Asociaţiei de Prietenie a Poporului Chinez cu Străinătatea, îi urăm să obţină mai departe succese remarcabile în realizarea măreţelor proiecte politice şi economice care asigură progresul şi prosperitatea Chinei precum şi menţinerea păcii în lume.

Fie ca relaţiile de prietenie româno-chineze să dăinuiască precum veşnicia Munţilor Carpaţi şi a Munţilor Himalaya.

Fie ca Anul Nou Chinezesc să aducă deopotrivă Chinei şi României progres şi prosperitate!

Asociaţia de prietenie pentru schimburi economice şi culturale cu R. P. Chineză,
Asociaţia Română de Prietenie cu Republica Populară Chineză
şi
Colegiul de Redacţie al Revistei Deceniul 7 China-România,
Prima publicaţie românească după anul 1989 dedicată prieteniei şi colaborării poporului român cu poporul chinez
Editura Hercules

SUMAR

LA MULŢI ANI, CHINA
La mulţi ani, poporului chinez! 1
CHINA de la A la Z
Discursul de Anul Nou al Preşedintelui Republicii Populare Chineze, Xi Jinping
Traducerea din limba engleză de Petre-Daniel Coman..... 2
EDITORIAL
China şi Uniunea Europeană – merg înainte împreună. Nevoia de cooperare
Prof. univ dr. Ilie Cristescu 4
CHINA de la A la Z
China modelează viitorul tehnologiei
Petre-Daniel Coman 6
CULTURALE
Xin Nian Kuaile! La mulți ani!
Nina Felicia Gherman 8
CHINA de la A la Z
Secolul chinez și relațiile româno-chineze
Prof. univ. dr. emerit Grigore Silași 11
ROMÂNIA–CHINA
China – polul de creativitate istorică al secolului al XXI-lea
Prof. univ. dr. Ștefan Buzărnescu..... 13
CULTURALE
Triptic: Jidi Majia, Adrian Păunescu, Grigore Vieru..... 16
Hercules – Foaia Băilor..... 18
Trei generații de suflet – Bucuria culorilor 22
Rembrandt (Rembrandt Harmensz van Rijn) (1606-1669)..... 23
CULTURALE
Eugeniu Carada – un om, o epocă, o viață
Tanța Tănăsescu... 24
HOROSCOP
2021 – Anul Bivolului de metal
Maria Sturdza Clopotaru..... 27
CULTURALE
Nemuritoarea, mama mea
Ambasador Sinolog Constantin Lupeanu 28
EVENIMENT
Relații bilaterale 30
Recordul economic al Chinei generează încredere în lume
Ambasadorul Chinei în România, dna Jiang Yu 31
LA MULŢI ANI, CHINA
Urări 32

Revistă editată de
Asociația Română de Prietenie cu R. P. Chineză
şi de
Asociația de Prietenie pentru Schimburi Economice şi Culturale cu R. P. Chineză

Deceniul 7

Mulţumim colaboratorilor
China Radio International
CRI
www.romanian.cri.cn

„Natura ne aseamănă. Educația ne deosebește.”
Confucius

„Adevărul e stăpânul nostru, nu noi stăpânim adevărul.“
Mihai Eminescu

ISSN: 2069-6272